

V L A A M S   P A R L E M E N T

Zitting 1998-1999

16 oktober 1998

BELEIDSBRIEF

Vlaams buitenlands beleid

Beleidsprioriteiten 1998-1999

ingediend door de heer Luc Van den Brande,
minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid,
Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie

INHOUD

	Blz.
INLEIDING	3
1. VLAANDEREN POLITIEK EEN STEM GEVEN IN DE WERELD	5
1.1. Bilaterale politiek	5
1.2. De Europese Unie	9
1.3. Multilaterale samenwerking	12
1.4. Internationale communicatie en promotie	14
2. VLAANDEREN ECONOMISCH AAN DE TOP HOUDEN	16
2.1. Aantrekken van buitenlandse investeringen	16
2.2. Buitenlandse handel	18
2.3. VLAM	22
3. VLAANDEREN ALS GANGMAKER VAN EUROPESE CULTURELE DIVERSITEIT	23
3.1. Culturele verscheidenheid en subsidiariteit in Europa	23
3.2. Vlaanderen op internationale toppodia	23
4. EEN VLAAMSE BIJDRAGE TOT DE INTERNATIONALE SOLIDARITEIT	25
4.1. Samenwerking met de landen in ontwikkeling	25
4.2. Educatie en sensibilisering	26
4.3. Financiële coöperatie – waarborgverlening voor ontwikkelingsprojecten	27
4.4. De samenwerking in het raam van de Europese Unie en het Verdrag van Lomé	28
4.5. Organisatie van het Vlaamse samenwerkingsbeleid inzake duurzame ontwikkeling	29
5. DE ORGANISATIE VAN HET VLAAMS BUITENLANDS BELEID	30
5.1. Het Vlaamse netwerk in het buitenland	30
5.2. Het Vlaamse buitenlands beleid in cijfers	33
BIJLAGEN :	35
Bijlage 1 : Horizontale begroting Buitenlands Beleid 1999	
Bijlage 2 : Uitvoering van de begroting 1998 (programma's onder de verantwoordelijkheid van de minister-president)	
Bijlage 3 : Samenvatting van de belangrijkste beleidsopties en initiatieven voor 1999	

INLEIDING

De in 1995 door de Vlaamse regering neergelegde beleidsbrief *Vlaanderen Internationaal. Beleidsprioriteiten 1995-1999* schoof vier centrale doelstellingen naar voor waarrond het Vlaams buitenlands Beleid zou worden opgebouwd.

- (1) Vlaanderen politiek een stem geven in de wereld. In het bijzonder in Europa, maar ook in de bilaterale en multilaterale samenwerking, en in de Vereniging van de Regio's van Europa.
- (2) Vlaanderen economisch aan de top houden in Europa, door bij te dragen tot economische groei en tewerkstelling via de concurrentiekracht en de internationale troeven van de Vlaamse economie.
- (3) bijdragen tot een Europa waarin de culturele verscheidenheid ten volle erkend en gewaardeerd wordt.
- (4) een eigen bijdrage leveren tot de internationale solidariteit.

Deze doelstellingen zijn in de afgelopen jaren onafgebroken de leidraad geweest bij de voorbereiding en de uitvoering van het Vlaams buitenlands beleid.

De beleidsbrief 1999 is de vierde die door de Vlaamse regering in deze legislatuur wordt voorgelegd. Dit neemt niet weg dat het Vlaams buitenlands beleid een jong beleid is : nog volop groeiend. Veel aandacht ging tot nu toe uit naar de tenuitvoerlegging van de bijzondere wetten van mei 1993 om de internationale bevoegdheden van de gemeenschappen en gewesten : o.m. het onderhandelen en uitvoeren van diverse samenwerkingsakkoorden met de federale overheid en de andere deelgebieden, en het op punt stellen van de eigen administraties en diensten. Inhoudelijk werkten we in overleg met het Vlaams Parlement een eerste samenhangende visie uit op het Vlaams buitenlands beleid. Op dit ogenblik zijn onze concrete initiatieven vooral gericht op het aanbrengen van Vlaanderen op de wereldkaart : "to put Flanders on the map". Dit houdt o.m. in dat wij Vlaanderen voorstellen als een betrouwbare partner, als excellente investeringsregio en als een open exportland.

Het is positief te kunnen vaststellen dat vele deuren in de wereld voor Vlaanderen geopend worden. Voor de toekomst stellen zich niettemin volgende vragen :

- hoe kan Vlaanderen in een snel veranderende wereld die deuren geopend houden en zelfs binnenstappen in het huis van anderen ? m.a.w., hoe kan het huidige beleid gecontinueerd en uitgebreid worden ?
- hoe verantwoorden we intern een meer dan noodzakelijke uitbreiding van mensen en middelen voor het Vlaamse buitenlandse beleid ? m.a.w., wat is de interne legitimiteit van het Vlaamse buitenlandse beleid ?
- rekening houdende met onze positie als deelstaat, hoe kunnen we de externe legitimiteit van het Vlaamse buitenlandse beleid versterken ? m.a.w., hoe zien wij de band met het federale beleid en hoe communiceren we hierover met onze partners ?

Om een antwoord te kunnen geven op deze vragen, is het noodzakelijk dat een sterke (politieke) visie op de positie van Vlaanderen als deelstaat in Europa en in de wereld wordt uitgewerkt. Dergelijke visie voor Vlaanderen bestaat nog niet, vermits velen als vanzelfsprekend - ook na de jongste staatshervorming - alleen aandacht hebben voor de internationale positie van België. In de toekomst zullen dus zowel de Vlaamse regering als het Vlaamse Parlement meer werk moeten maken van de politieke fundering van onze initiatieven in het buitenland. En net zoals dat in sommige andere landen het geval is, zou het heel wenselijk zijn mochten ook het bedrijfsleven, de vakbonden, de academische wereld en andere maatschappelijke verantwoordelijkheden hiertoe een actieve bijdrage leveren.

Deze beleidsbrief wil dus niet alleen een overzicht geven van de uitvoering van de begroting 1998 en een toelichting bij de nog geplande initiatieven. Hij wil ook uitnodigen tot een reflectie over de verdieping van de doelstellingen en de organisatie van het Vlaamse buitenlandse beleid.

1. **VLAANDEREN POLITIEK EEN STEM GEVEN IN DE WERELD**

Wanneer gesteld wordt dat Vlaanderen - als jonge speler op het internationale toneel - politiek meer stem moet krijgen in de wereld, worden vooral drie dingen bedoeld. In eerste instantie dat Vlaanderen zo veel mogelijk internationale politieke erkenning moet opbouwen. In tweede instantie moet het zo direct en efficiënt mogelijk kunnen participeren aan de internationale besluitvorming over aangelegenheden waarvoor het bevoegd is. Tenslotte moet Vlaanderen zijn stem ook daadwerkelijk laten horen, en investeren in meer internationale communicatie over het beleid dat door de Vlaamse regering wordt gevoerd, en in acties die de internationale naambekendheid van Vlaanderen ten goede komen.

Zoals gesteld in de motie van aanbeveling van het Vlaams Parlement van 19 juni 1996, dient bijzondere aandacht uit te gaan naar de versterking van de politieke positie van Vlaanderen in het Belgisch Buitenlands Beleid, via de Interministeriële Conferentie voor Buitenlands Beleid (IMCBB) die daartoe het instrument bij uitstek vormt. Zo zal op vraag van Vlaanderen de standpuntbepaling van België op Europese Raden (van staatshoofden en regeringsleiders) voortaan ook in de IMCBB voorbereid worden.

In de volgende paragrafen wordt uiteengezet welke beleidsacties met dat doel worden gepland, (1) in de bilaterale samenwerking, (2) met betrekking tot de Europese Unie, en (3) in de multilaterale samenwerking. In een laatste rubriek (4) wordt ingegaan op de initiatieven ter versterking van de internationale communicatie en persvoorlichting over het beleid van de Vlaamse regering.

1.1. bilaterale politiek

Nederland is en blijft de eerste partner van Vlaanderen in de internationale politiek (cfr. motie van aanbeveling van het Vlaams Parlement d.d. 19 juni 1996 betreffende de beleidsbrief "Vlaanderen Internationaal 1995-1999").

Begin 1998 had de jaarlijkse ontmoeting plaats tussen de Nederlandse en Vlaamse minister-presidenten. Op de agenda stonden de belangrijke infrastructuurdossiers die beide partners aanbelangen waaronder de heringebruikname van de IJzeren Rijn, evenals de operationalisering van het cultureel verdrag. Nog in '98 werden concrete procedures afgesproken voor de aankoop van een Vlaams Huis in Den Haag, waarin alle vertegenwoordigers van Vlaanderen worden ondergebracht. Dat de aankoop nog niet plaatsvond is het loutere gevolg van het ontbreken tot nu toe van een geschikt pand. In 's Hertogenbosch werd de gemengde commissie van het cultureel verdrag plechtig geïnstalleerd, terwijl in Brussel het secretariaat van deze commissie werd uitgebouwd, met een eigen kantoor en eigen personeel, evenals vergaderfaciliteiten in hotel Errera. Met de aanwezigheid van dit secretariaat zal de positie van Brussel als zuidelijke hoofdstad van het Nederlandse taalgebied meer uitstraling krijgen.

In 1999 zal opnieuw een politieke topontmoeting georganiseerd worden met de nieuwe regering Kok. Belangrijke aandachtspunten vormen de verderzetting van de verdieping van de Westerschelde en vooral de grensoverschrijdende spoorweginfrastructuur, waaronder in de eerste plaats de IJzeren Rijn (cfr. resolutie

van het Vlaams Parlement d.d. 10 juli 1997 betreffende de IJzeren Rijn). Met Nederland wordt hierover rechtstreeks onderhandeld in een bilaterale ambtelijke werkgroep. Vlaanderen wenst ook deel te nemen aan het trilateraal overleg België-Nederland-Duitsland hierover, eerst op ambtelijk niveau, later op ministerieel vlak. Verder zal veel aandacht gaan naar de werking van de gemengde commissie van het cultureel verdrag en naar de opvolging van haar adviezen (cfr. resolutie van het Vlaams Parlement d.d. 19 februari 1997 over de invulling van het Vlaams-Nederlands cultureel verdrag). Nog in 1999 moet het Vlaams Huis in Den Haag realiteit worden. De samenwerking met de Zuid-Nederlandse provincies zal actief worden verdergezet, op basis van de nieuwe intentieverklaring die op 8 mei 1997 werd ondertekend tijdens het jaarlijkse bestuurlijke overleg tussen Vlaanderen en Zuid-Nederland. Daarin werd benadrukt dat verdere samenwerking nagestreefd wordt, die voor de betrokken partners een toegevoegde waarde biedt op het vlak van milieu, cultuur, welzijn, zorg, mobiliteit en infrastructuur, ruimtelijke ordening en economie. In het aanpakken van grensoverschrijdende problemen staat de realisatie van gemeenschappelijke concrete projecten ten behoeve van de burgers centraal.

1998 luidde een belangrijke verandering in voor onze relaties met **Frankrijk** : de Franse regering stelde voor een nieuw, afzonderlijk cultureel verdrag te sluiten met Vlaanderen (en met de Franse Gemeenschap), waardoor het huidige “Belgische” cultureel akkoord buiten werking zal gesteld worden. Het is de bedoeling van beide partners om dit verdrag, dat inhoudelijk sterk zal afgestemd worden op het Vlaams-Nederlands cultureel verdrag, nog in de eerste helft van 1999 te ondertekenen. De relaties met Frankrijk zullen een tweede impuls krijgen dank zij de benoeming van een gemeenschapsattaché in Parijs, die ook verantwoordelijk zal zijn voor de relaties van Vlaanderen met de in Parijs gevestigde internationale instellingen (UNESCO, OESO).

Ook in **Duitsland**, en met name in de nieuwe hoofdstad Berlijn, zal een gemeenschapsattaché worden aangesteld, waarvan de kantoren zullen gegroepeerd worden met deze van andere Vlaamse vertegenwoordigers (Export Vlaanderen, Toerisme Vlaanderen).

In 1998 en in 1999 worden de ontwikkelingen inzake **regionalisering** in verschillende Europese landen actief gevolgd. Dit is met name het geval voor Italië, Spanje en het Verenigd Koninkrijk. In 1998 bracht de minister-president een officieel bezoek aan Baskenland (cfr. resolutie van het Vlaams Parlement d.d. 19 februari 1997 betreffende het geweld en de repressie in Baskenland). Dit leidde tot principiële afspraken tot versterking van de bilaterale samenwerking op het vlak van onder meer cultuur, economie en wetenschap en technologie, waaraan nu uitvoering wordt gegeven. In 1998 nog zal de minister-president een bezoek brengen aan Schotland, dat zich voorbereidt op de eerste verkiezingen van een eigen Schots parlement (mei 99).

De verstevigde contacten met deze “sterke” of “constitutionele” regio's zijn niet toevallig : in 1998 en nog meer in 1999 zal de bilaterale aandacht niet alleen worden toegespitst op staten maar ook op **deelstaten** en regio's met een uitgesproken politieke, economische of culturele aanwezigheid in Europa. Naast Baskenland en Schotland worden de contacten geïntensiveerd met onder meer Nordrhein-

Westfalen, waar zowel op ambtelijk als op ministerieel vlak gesprekken gaande zijn, onder meer over de Ijzeren Rijn ; met Catalonië, waar begin '99 een nieuw kantoor van Toerisme-Vlaanderen wordt geopend en dat volgend jaar te gast zal zijn in Vlaanderen met een staal van zijn hedendaagse kunstenaars als antwoord op de Vlaamse artistieke invasie in Barcelona in 1997; met Nord-Pas de Calais, waarmee een code van goed nabuurschap op het vlak van bedrijfsinvesteringen zal worden overeengekomen; en met Beieren, Alsace en Toscane.

Het beleid ten aanzien van **Centraal- en Oost-Europa** vormt één van de meest originele en succesvolle onderdelen van het Vlaamse buitenlandse beleid. Dit werd nogmaals duidelijk tijdens een bezoek van de minister-president dit najaar aan Litouwen, Sint-Petersburg, Polen, Hongarije en Slovenië. In al deze landen wordt Vlaanderen als een volwaardige en betrouwbare partner erkend, en als dusdanig ook bejegend. Opvallend was de grondige wijze waarop alle politieke gesprekspartners op de hoogte bleken van de politieke en economische situatie in Vlaanderen in het bijzonder en in België in het algemeen.

In 1998 werd het verdrag met Roemenië goedgekeurd en geratificeerd. In 1999 zal een eerste samenwerkingsprogramma ter uitvoering van dit verdrag van start gaan.

Nog in '98 werd een algemeen samenwerkingsverdrag getekend met Slovenië (Ljubljana, 3 september). In '99 zal het aan het Vlaams Parlement ter goedkeuring worden voorgelegd.

Het is verder de bedoeling om verdragsonderhandelingen aan te knopen met Oekraïne. Dat land heeft hiertoe een ontwerp van verdragstekst overgemaakt.

Polen, Hongarije en het reeds genoemde Roemenië behoren tot de zeven prioritaire partners in het raam van de bilaterale wetenschappelijke en technologische samenwerking. Voor deze landen wordt volgend voorjaar een vierde oproep gelanceerd tot het indienen van projectvoorstellen.

Na de bespreking in het Vlaams parlement eind 1997 van de externe audit over het samenwerkingsprogramma voor Centraal- en Oost-Europa, werden een aantal maatregelen genomen om de werking van het programma te optimaliseren. Naast meer technische maatregelen die betrekking hebben op de kwaliteit van de aanvraagdossiers en de opvolging ervan, worden de programma's beter afgestemd op de bilaterale samenwerkingsakkoorden.

In Polen en Hongarije werden alle Vlaamse en lokale projectpromotoren samengebracht. Naarmate de toetredingsonderhandelingen tussen de EU en de kandidaat-leden concreter worden, zal het programma meer en meer afgestemd worden op de in die onderhandelingen gestelde prioriteiten zonder evenwel de sociale gevolgen van de toetredingen uit het oog te verliezen. Opvallende accenten in het programma zijn de groeiende aandacht voor milieuprojecten en de belangrijke plaats die bedrijvencentra (ondersteuning van KMO's) innemen.

Zuid-Afrika blijft, zeker in budgettair opzicht, de eerste partner van Vlaanderen buiten Europa (cfr. met redenen omklede motie van het Vlaams Parlement d.d. 30 november 1995 betreffende Zuid-Afrika). Het samenwerkingsprogramma van het cultureel verdrag zal in 1999 op kruissnelheid lopen. Zuid-Afrika behoort eveneens

tot de zeven prioritaire partners inzake bilateraal wetenschappelijk en technologisch onderzoek, voor dewelke volgend jaar een vierde oproep voor projectvoorstellen wordt gelanceerd. De belangrijke programma's inzake onderwijs (met VVOB), huisvesting, gezondheidszorg en vorming op diverse vlakken, worden ook in 1999 verder gezet. Als resultaat van het bezoek van de Vlaamse minister van Leefmilieu en Tewerkstelling aan Zuid-Afrika in 1998, zal de samenwerking op het vlak van werkgelegenheid en leefmilieu volgend jaar toenemen. Het belang van Zuid-Afrika wordt nog onderstreept door de benoeming van een gemeenschapsattaché voor Zuidelijk Afrika, met standplaats in Pretoria.

In **Latijns-Amerika** neemt Chili mutatis mutandis dezelfde plaats in als Zuid-Afrika op het Afrikaanse continent. Het samenwerkingsprogramma ter uitvoering van het akkoord van 2 oktober 1995 wordt door beide partijen positief geëvalueerd. Na de tweede vergadering van de gemengde commissie (november '98), wordt een versterking van de samenwerking verwacht, vooral op het vlak van leefmilieu en welzijn. Vermits Chili behoort tot de zeven prioritaire partners inzake wetenschappelijke samenwerking, zullen ook hier nieuwe projecten starten vanaf volgend jaar. Een voortzetting en mogelijk een versterking van het VVOB-programma wordt in het vooruitzicht gesteld. Ook de culturele samenwerking is van start gegaan met een tentoonstelling van 17de eeuwse schilderijen uit het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten te Antwerpen, in Santiago in oktober-november '98.

Bescheidener van omvang is de samenwerking met Ecuador, naar aanleiding van de 500ste verjaardag van de geboorte van Joos De Rijcke eind 1998.

Tijdens een bezoek van de Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken aan Cuba in 1998 werd een samenwerkingsovereenkomst getekend inzake de uitvoering van twee onderwijsprojecten, één op het vlak van buitengewoon onderwijs en één op het vlak van didactiek van het reken- en wiskunde-onderwijs in de lagere scholen. Deze twee projecten zullen worden uitgevoerd in 1999.

In Noord-Amerika blijven de contacten met **Québec** intens. Via diverse ministeriële contacten wordt de interne staatkundige evolutie van dichtbij gevolgd, terwijl de uitvoering van de Entente tot samenwerking ook volgend jaar wordt voortgezet, onder meer op het vlak van wetenschap en technologie. Op dit terrein maakt Québec deel uit van de zeven prioritaire partners.

In het **Midden-Oosten** wil Vlaanderen een reële bijdrage leveren tot de ontwikkeling van Palestina en tot het vredesproces met Israël. Als opvolging van een bezoek van president Yasser Arafat aan de minister-president in 1998, levert Vlaanderen een bijdrage aan het ontwikkelingsprogramma Bethlehem 2000, in het raam van UNESCO. Vanaf volgend jaar zal ook geleidelijk werk worden gemaakt van steun aan "people to people"-projecten, i.e. projecten van Israëlische en Palestijnse NGO's die op het terrein concreet werk maken van vrede en vooruitgang in de regio (cfr. resolutie van het Vlaams Parlement d.d. 14 maart 1996 betreffende de aanslagen in Israël).

In de Arabische wereld versterkt Vlaanderen zijn positie door de heropening, begin volgend jaar, van het tot Nederlands-Vlaams herdoopte Instituut voor Arabistiek en Arabische Studies (voorheen alleen Nederlands Instituut) in Caïro, Egypte.

Bovendien werd de aanwezigheid van Vlaams personeel in het instituut versterkt. Het instituut wordt begin volgend jaar officieel "heropend". Dan wordt een symposium georganiseerd over Vlaanderen en onze staatsstructuur.

Niettegenstaande de crisis blijft **Azië** voor Vlaanderen belangrijk, niet alleen op het vlak van export en investeringen maar ook wat betreft directe samenwerking. Het belang van Azië en de banden met Europa wordt onderstreept door de oprichting van ASEF (Asia Europe Foundation), waarin Vlaanderen actief participeert (zie het hoofdstuk multilateraal).

China is een belangrijke partner in de Vlaamse internationale samenwerking inzake onderwijs en wetenschappelijk onderzoek, waar het tot de zeven prioritaire partners behoort voor dewelke in '99 een "call for proposals" zal worden gelanceerd. Eind '98, begin '99 zal een belangrijke Permeke-tentoonstelling China aandoen.

Met Japan wordt de culturele en wetenschappelijke uitwisseling intens voortgezet. Een belangrijke rol daarin speelt het Belgian Flanders Exchange Center (BFEC) in Osaka dat einde 1999 een extra editie van het festival "Taste of Flanders" zal organiseren. Dit ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan van het centrum.

In Vietnam loopt in 1999 het Vlaams-IAO-project inzake de opstarting van een KMO-opleidingscentrum in Ho Chi Mihn Stad. De Vlaams-Vietnamese werkgroep Transport komt in februari 1999 samen.

1.2. Europese Unie

Agenda 2000

Centraal op de agenda van de Europese Unie voor 1999 staan de onderhandelingen met de kandidaat-landen die tot de Unie wensen toe te treden; daarmee verbonden zijn de verdere besprekingen over Agenda 2000, met name de hervorming van het landbouwbeleid, de hervorming van het Europees structuurbeleid en de financiering van de Europese Unie.

1. De uitbreiding van de Europese Unie

Vele Centraal- en Oost-Europese landen rekenen erop dat zij in 2002 zullen kunnen toetreden. Sommige van deze landen hebben een gevoelige verandering ondergaan op een achttal jaren tijd en gevoelige offers gevraagd van hun bevolking met het oog op de voorbereiding van hun aansluiting bij de EU. Nog al te vaak worden zij op economisch vlak vaak onterecht geïdentificeerd met het falende Russische economisch beleid.

De uitbreiding zal belangrijke gevolgen hebben voor het beheer van de Unie. Terecht heeft België steeds gepleit voor een samengaan van de uitbreiding met een herziening van de wijze waarop de instellingen van de Unie functioneren. Deze bekommernis werd opgenomen in een verklaring bij het verdrag van Amsterdam. Daarnaast zal de uitbreiding belangrijke gevolgen hebben voor de financiering van de EU.

Van de kandidaat-landen worden inspanningen verwacht om zich op deze toetreding voor te bereiden. Tegelijk doen de Europese Unie en haar lidstaten inspanningen om de toetreding van kandidaat-landen te ondersteunen. Vlaanderen draagt daartoe eveneens bij met het samenwerkingsprogramma voor Centraal- en Oost-Europa en via bilaterale verdragen met verschillende landen in Centraal- en Oost-Europa.

Vlaanderen zal ook deelnemen aan het programma "Institution Building" dat door de Europese Commissie in overleg met de lidstaten werd uitgewerkt. Met dit programma wordt aan ambtenaren de mogelijkheid geboden om een periode in een kandidaat-lidstaat te verblijven met het oog op het verbeteren en optimaliseren van het functioneren van de instituties.

In het raam van het beleidsgericht onderzoek zal een oproep gelanceerd worden met als thema "De invloed en de effecten van de EU-uitbreiding voor Vlaanderen op sociaal-economisch vlak".

2. De hervorming van het landbouwbeleid

In het kader van Agenda 2000 heeft de Europese Commissie een aantal drastische maatregelen aangekondigd inzake het landbouwbeleid. Deze hebben zowel betrekking op het landbouwgarantiefonds als op de landbouwprijzen.

Voor verschillende landbouwproducten heeft de Commissie gevoelige prijsdalingen voorgesteld om ze meer in lijn te brengen met de wereldmarktprijzen. Tegelijkertijd hoopt ze zo een gevoelige besparing te kunnen realiseren binnen het gemeenschappelijk landbouwbeleid, waardoor de druk op het algemeen financieel plafond vermindert en er op termijn marge vrijkomt om financiële middelen te reserveren voor het financieren van de toetreding van nieuwe lidstaten (o.a. Polen en Hongarije), die ook belangrijke hulppakketten inzake landbouwsteun zullen nodig hebben om hun introductie op de EU-markt te maken.

Deze discussie heeft ook belangrijke gevolgen voor de Vlaamse landbouw. De Europese besprekingen worden dan ook op de voet gevolgd, met het oog op tijdige standpuntbepalingen.

3. De hervorming van het Europees structuurbeleid

De Europese Commissie maakte op 18 maart 1998 haar concrete voorstellen bekend voor de hervorming van het Europese structuurbeleid in het licht van de uitbreiding van de Unie, en gezien de aflopende programmeerperiode einde 1999. Voor de periode 2000 - 2006 voorziet de Europese Commissie zowel een rationalisering van het structuurbeleid (een gevoelige beperking van het aantal fondsen en communautaire initiatieven) als een herziening van de financiële verdeelsleutels, het door de structuurfondsen bestreken bevolkingspercentage en de parameters voor de bepaling van de toewijzing van de middelen.

Het is de bedoeling dat de Europese onderhandelingen hierover worden afgerond in het voorjaar van 1999 met de goedkeuring van een aantal nieuwe verordeningen.

Vlaanderen bereidt zich inmiddels voor op de implementatie van het nieuwe Europese structuurbeleid. Daartoe worden de reeds gekende criteria voor de afbakening van de nieuwe doelstellinggebieden onderzocht. De Vlaamse regering zal samen met de sociale partners binnen het VESOC-overleg en met alle betrokkenen in de uitvoering van de lopende programma's overleggen om de nieuwe mogelijkheden uit te diepen. Tegelijk zal aandacht gaan naar de evaluatie van het toezicht en beheer van de lopende programma's met het oog op de nieuwe programmering.

Bijzondere aandacht zal in 1999 gaan naar de afsluiting van de lopende programma's. Alle middelen die door de Europese Commissie werden ter beschikking gesteld zullen voor 1999 moeten worden vastgelegd voor konkrete projecten. Kwaliteitsbewaking blijft ook in 1999 noodzakelijk.

Naar een nieuwe Intergoevernementele Conferentie over de Europese Unie

1. Subsidiariteit

De interne dynamiek van de Unie gaat verder en grijpt steeds verder in op de diverse beleidsterreinen. Gelet op deze ontwikkelingen wordt meer en meer aandacht gevraagd voor het zo optimaal mogelijk bepalen van het niveau waarop het beleid het best kan worden gevoerd.

Op de Europese Raad van Cardiff (15-16 juni 1998) werd door President Chirac en Bondskanselier Kohl een brief neergelegd i.v.m. subsidiariteit. Daarmee werd de discussie geopend over de optimalisering van het optreden van de Unie, rekening houdend met de beleidsniveau's en de bevoegdheidsverdeling. De discussie over de subsidiariteit vormt alvast de eerste aanzet tot diepgaande institutionele hervormingen binnen de Europese Unie die met het oog op de uitbreiding zullen moeten worden doorgevoerd, conform de afspraken daarover op de Europese Raad van Amsterdam in juni 1997. Op 24/25 oktober 1998 komt hierover een informele Europese Raad samen.

Vlaanderen zal actief deelnemen aan dit debat over de subsidiariteit, zowel in de vorming van de Belgische standpuntbepaling als in het Comité van de Regio's. Samen met de andere constitutionele regio's in de Unie, met name in Duitsland en Oostenrijk, maar ook in Spanje en Italië zullen stellingnames worden voorbereid.

2. Intergoevernementele Conferentie

De Intergoevernementele Conferentie die tot de goedkeuring door de staats- en regeringsleiders van het Verdrag van Amsterdam heeft geleid in juni 1997, zal een vervolg krijgen. Dat is tijdens de Europese Raad van Amsterdam overeengekomen.

Institutionele hervormingen met het oog op de uitbreiding, zullen de directe aanleiding zijn voor een nieuwe intergoevernementele conferentie.

Reeds in 1999 zal Vlaanderen prospecteren en overleggen met andere regio's, welke punten essentieel deel moeten uitmaken van de komende onderhandelingen

tussen de lidstaten. Daarbij wordt uitgegaan van de voorstellen die voor de vorige onderhandelingen werden geformuleerd.

Binnen het Comité van de Regio's zal Vlaanderen het voortouw nemen om een advies uit te werken over de toekomstige IGC. Gelijktijdig zal Vlaanderen met andere constitutionele regio's overleg plegen en de Belgische standpuntbepaling voorbereiden.

In overleg met Nederland zal blijvende aandacht uitgaan naar de rechtmatige positie van het Nederlands in de Europese Unie, haar instellingen en organen.

1.3. Multilaterale samenwerking

In de beleidsbrief "Vlaanderen Internationaal 1995-1999" werd uiteengezet hoe het beleid tegenover multilaterale organisaties op basis van 4 pijlers zou worden opgebouwd : expertise & meerwaarde, een multilateraal forum voor Vlaanderen, aanbrengen van een door het regionalisme geïnspireerde aanpak en kritische evaluatie.

Op basis van de 4 uitgangspunten werd gestreefd naar intensere samenwerking met een aantal multilaterale organisaties waarvan de opdrachten nauw aansluiten bij Vlaamse bevoegdheden.

Dit beleid mondde eind 1997 uit in een algemeen samenwerkingsakkoord met de Internationale Arbeidsorganisatie, en begin 1998 in een gelijkaardig akkoord met de Unesco, de VN- Organisatie voor Onderwijs, Wetenschap en Cultuur. Daarbij is te onderstrepen dat een dergelijk akkoord met een deelstaat voor beide organisaties een primeur vormde. In 1999 wordt de samenwerking met beide organisaties verder uitgebouwd en verdiept.

Wat betreft de **Unesco** wordt ernaar gestreefd om het Vlaams Unesco Fonds voor Wetenschappelijke Samenwerking, aangekondigd ter gelegenheid van de ondertekening van het samenwerkingsakkoord tussen Vlaanderen en de Unesco, operationeel te maken vanaf 1999. Dit fonds, met een startkapitaal ter waarde van 1 miljoen Euro, heeft tot doel om, op basis van een hecht partnerschap, de wetenschappelijke samenwerking te bevorderen tussen Vlaamse instellingen, de Unesco en partners uit andere regio's.

Daarnaast worden de in 1998 gestarte projecten rond een centrum voor waterbeheer in Palestina en kustzonebeheer in zuidelijk Afrika verder uitgebouwd.

Verder wordt onderzocht hoe in 1999, in partnerschap met de Unesco, een bijdrage kan worden geleverd aan het project Bethlehem 2000, waaromtrent de Palestijnse president Y. Arafat uitdrukkelijk de steun van Vlaanderen vroeg.

Eveneens in 1999 start in het kader van het globale "Unesco-Hermitage Program" een samenwerking tussen Vlaanderen, de Unesco en het Hermitagemuseum in Sint-Petersburg waarbij de Rubenszaal zal worden gerenoveerd. Dit project zal reeds in 1999 bijkomende contacten garanderen tussen dit wereldmuseum en het KMSK Antwerpen.

Ingevolge de toetreding van Vlaanderen tot de Conventie inzake het Werelderfgoed zullen de Vlaamse begijnhoven en de Vlaamse belforten door de Unesco aanvaard kunnen worden voor opname op de Unesco-Lijst van het Werelderfgoed.

Wat betreft de **IAO** wordt vanaf 1999 een project opgestart rond sociale economie in Chili. Daarnaast worden een aantal projecten rond opleidingen en sociale relaties in KMO's verdergezet in Hongarije, Chili en Vietnam. In de Baltische Staten start een programma rond de structurering van werkgeversorganisaties. De werkgroep "gemengde verdragen" van de Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid is de analyse gestart van ca. 100 IAO-verdragen. In de mate dat deze analyse vordert en die verdragen gemengd worden verklaard, zullen ze ter goedkeuring worden ingediend in het Vlaams Parlement.

In 1999 start het eerste werkingsjaar van de Vlaamse samenwerking met de **United Nations University** (Tokyo) rond het multidisciplinair opleidingsprogramma inzake bio-diversiteit. De Universiteit van Gent is verantwoordelijk voor de organisatie van de cursussen, waarvoor de wetenschappelijke begeleiding in handen is van een Vlaams wetenschappelijk interuniversitair comité.

In april 1999 zal in Vlaanderen, Brussel en Wallonië een driedaags colloquium plaats vinden van de **Raad van Europa** met als thema 10 jaar Open Monumentendagen. Bij deze gelegenheid zal vermoedelijk de campagne "Europa, een gemeenschappelijk erfgoed" worden bekendgemaakt - naar aanleiding van het vijftigjarig bestaan van de Raad van Europa.

In 1998 werd het Vlaams milieu trustfonds opgericht bij de **Wereldbank**. Dit fonds is bedoeld voor de financiering van de inbreng van Vlaamse bedrijven of studiebureaus in milieuprojecten in de ontwikkelingslanden. Dit fonds blijft in 1999 operationeel. Met de **EBRD** (European Bank for Reconstruction and Development) zijn onderhandelingen aan de gang die moeten uitmonden in een grotere betrokkenheid van het Vlaamse bedrijfsleven in 1999.

Een werkgroep van de Interministeriële Conferenties Leefmilieu en Buitenlands Beleid zal voorstellen uitwerken om de **Belgische bijdrage** vanwege federale overheden en deelstaatoverheden aan **internationale milieu-instanties en -fondsen** te regelen. Bedoeling is om tot correcte verdeelsleutels te komen waaraan een maximale zichtbaarheid en inbreng vanuit de deelstaten wordt gekoppeld in de betrokken multilaterale milieufora, vergelijkbaar met de regeling die werd getroffen inzake de bijdrage vanuit België aan de Unesco-Conventie inzake het Werelderfgoed.

De **Asia Europe Foundation** (ASEF) werd gelanceerd tijdens de ministeriële ASEM-bijeenkomst in Singapore op 15 februari 1997. Vlaanderen draagt financieel bij tot de middelen van deze stichting, die tijdens het officiële bezoek van de minister-president aan Singapore werd bezocht. De werking van de stichting richt zich vooral op uitwisselingen tussen Europese en Aziatische landen op cultureel, intellectueel en humanitair gebied. Vlaanderen participeert selectief aan een aantal projecten, zoals ontmoetingen tussen hoofdredacteurs, schoolhoofden en "young leaders".

1.4. Internationale communicatie en promotie

In het raam van de samenwerking tussen de Vlaamse regering en het nieuwsagentschap **Belga** worden persmededelingen van de Vlaamse regering in vertaling bezorgd aan een selectie van in ons land opererende buitenlandse correspondenten. Dit gebeurt in het Engels en in het Frans onder de redactionele verantwoordelijkheid van de Vlaamse overheid.

De Vlaamse overheid is met een eigen Nederlandstalige en Engelstalige **WEB-site** aanwezig op Internet. Via Internet zijn ook allerlei persberichten en beleidsdocumenten van de Vlaamse overheid beschikbaar, evenals de meer promotionele publicaties.

Sinds begin september wordt de **Knipselkrant** "Focus on Flanders" doelgericht verspreid bij buitenlandse journalisten en diplomatieke vertegenwoordigingen in Brussel, Euro-ambtenaren, NAVO-kaders en kaderpersoneel van buitenlandse bedrijven, en ook bij de Vlaamse en Belgische vertegenwoordigers in het buitenland.

Bij het begin van het academiejaar worden algemene informatiemappen ter beschikking gesteld aan **alle buitenlandse studenten** aan Vlaamse universiteiten of hogescholen. De mappen bevatten anderstalige en minstens één Nederlandstalige informatiebrochure(s), waarin Vlaanderen in al zijn aspecten wordt voorgesteld.

De plaatsing van allerlei **publicitaire bijdragen** in internationale media en de verspreiding van bestaande informatieve en promotionele publicaties van de Vlaamse overheid zoals "**Flanders**" / "**La Flandre**", de maandelijkse **Conjunctuurnota's**, de Vlaamse regionale indicatoren (**VRIND**), een aantal **beleidsbrieven** van de Vlaamse regering wordt sinds enkele jaren consequent doorgezet.

Fact-sheets zullen worden aangemaakt ten behoeve van buitenlandse journalisten en aanverwante doelgroepen. Zij zullen factuele informatie bevatten met betrouwbare en vlot assimileerbare achtergrondinformatie over evoluties en initiatieven op economisch, sociaal, politiek, cultureel en algemeen vlak in Vlaanderen en België. Zij zullen regelmatig verschijnen en telkens gewijd zijn aan één bepaald onderwerp.

Ook inzake het onthaal van **anderstaligen in de Vlaamse Rand en Vlaams-Brabant**, worden specifieke acties ondernomen. De recente '**Welkom in Vlaanderen-brochure**' is specifiek gericht tot de groep van buitenlandse residenten in de Vlaamse Rand en Vlaams-Brabant, maar ook buiten deze regio is deze uitgave een nuttige handleiding en wegwijsgids. De gids werd uitgegeven in zes talen en informeert de nieuwkomers over Vlaanderen, Vlaams-Brabant, de federale staatsstructuur, de Nederlandse taal en cultuur, rechten en plichten van de resident, het Nederlandstalig onderwijs, taalcursussen, enz. Bewust werd gekozen voor een positieve boodschap, met de klemtoon op de troeven van Vlaanderen als een open, dynamische, boeiende regio. Deze brochure is een concrete uitnodiging voor de "expatriates" om zich in het sociaal, cultureel, sportief, ... leven te integreren en Nederlands te leren.

Verder zijn er specifieke vormingsprogramma's, een herhaalde advertentiecampaagne in gespecialiseerde tijdschriften en Ring-TV enz... Telkens worden verschillende

thema's belicht die de integratie van anderstaligen kunnen bevorderen. Ook de Randkrant en de vzw 'De Rand' hebben als uitdrukkelijke opdracht om ook de anderstaligen aan te spreken en hen dichter te laten aansluiten bij de Vlaamse Gemeenschap.

De taalcursussen die de vzw De Rand inricht, kennen duidelijk succes. De Gemeenschapscentra richten zich bvb. ook tot de leerlingen van de internationale scholen. Wie thuis is in de streek, weet dat er zowel in de Vlaamse Rand als Brussel heel wat drempelverlagende initiatieven genomen worden, waar Europeanen en Vlamingen elkaar persoonlijk ontmoeten of waar een grotere wederzijdse kennis en begrip wordt opgebouwd.

De Vlaamse regering ondersteunt de plaatselijke initiatieven van verenigingsleven, van gemeenten, van de vzw Vlaanderen-Europa 2002, ... die dit willen bevorderen. Zij organiseert ook zelf evenementen en activiteiten om de contacten met de buitenlandse residenten te bevorderen. De bevordering van een betere communicatie staat steeds centraal.

Gezien het belang van Brussel als Vlaamse hoofdstad én internationaal forum zullen in 1999, in het kader van het bovenvermelde onthaalbeleid, ook initiatieven genomen worden naar buitenlandse residenten in Brussel. Zo zal, in overleg met de Vlaamse minister van Brusselse Aangelegenheden, een aangepaste versie van de "Welkom in Vlaanderen -brochure" verspreid worden onder geïnteresseerde expatriates in Brussel.

Op initiatief van de Vlaamse minister van Brusselse Aangelegenheden zal in Brussel een nieuwe stadskrant informatie verschaffen over de inbreng van Vlaanderen in de hoofdstad, en dit op alle maatschappelijke domeinen. Via een meertalige maandeditie die in alle Brusselse bussen zal verdeeld worden, zal deze stadskrant zich ook uitdrukkelijk richten tot de anderstalige Brusselaars en de internationale gemeenschap in de hoofdstad. Verder zullen ook ontmoetingsmomenten tussen Vlamingen en buitenlanders in de hoofdstad gecreëerd worden, o.m. in het kader van "Friends of Flanders" en andere initiatieven.

2. **VLAANDEREN ECONOMISCH AAN DE TOP HOUDEN**

Het Vlaams buitenlands beleid heeft de ambitie een actieve bijdrage te leveren tot het succes van de Vlaamse economie, via (1) een actieve internationale prospectie met het oog op het aantrekken van buitenlandse investeringen naar Vlaanderen, (2) een doeltreffende Vlaamse export-promotie, en (3) het stimuleren van de Vlaamse ondernemingen om zich internationaal te ontplooiën en in te spelen op de mogelijkheden die worden geboden door een steeds opener en globaler wereldeconomie.

Zowel bij het aantrekken van buitenlandse investeringen als in het kader van de Vlaamse buitenlandse handel biedt de Vlaamse aanwezigheid in Brussel een bijzondere meerwaarde, die de Vlaamse regering via een bewuste aanwezigheidspolitiek ten volle wenst te benutten.

Bij het aantreden van de Vlaamse regering in juni 1995 werd meteen werk gemaakt van de dynamisering en hervorming van de diverse overheidsdiensten die op het internationaal economisch terrein actief zijn. Zowel de dienst Investeren in Vlaanderen als de voormalige Vlaamse Dienst voor de Buitenlandse Handel (VDHB) en de Vlaamse Dienst voor Agromarketing (VLAM) werden tijdens de eerste helft van de legislatuur hervormd, gemoderniseerd of kregen extra armslag.

2.1. Aantrekken van buitenlandse investeringen

De opdrachtverklaring van de DAB Investeren in Vlaanderen situeert zich in het economische beleid van de Vlaamse regering met als kernopdracht dat de economische welvaart in Vlaanderen wordt gedragen door de aanwezigheid van economisch welvarende bedrijven.

De Vlaamse regering heeft hiertoe 2 complementaire pijlers in zijn beleid :

- Bevorderen van endogene economische ontwikkeling.
- Aantrekken van buitenlandse investeringen.

De werking van de DAB Investeren in Vlaanderen en ook haar doelstelling bevindt zich volledig in de 2de pijler.

De strategische doelstelling van de DIV is een intensief promotie- en aantrekkingsbeleid voor buitenlandse investeerders te voeren.

De aanwezigheid van buitenlandse investeringen blijft erg belangrijk voor de Vlaamse economie: 62 van de top 100-bedrijven zijn van buitenlandse oorsprong. Zij staan in voor 59% van de industriële toegevoegde waarde.

De nieuwe start van de dienst DIV sinds 1995 heeft aan de dienstverlening van de Vlaamse overheid aan de kandidaat-investeerders een nieuw elan geven. Zo rangschikte Coopers & Lybrand / Corporate Location de dienst DIV op de zesde plaats onder de investeringspromotie-agentschappen van Europa. Zijn centrale opdracht ligt in het aantrekken van buitenlandse investeringen die welvaartcreatie/verhoging tot gevolg hebben voor geheel Vlaanderen. Hiertoe moet

Vlaanderen op een professionele manier als een aantrekkelijke investeringsregio gepromoot te worden.

Tegen de achtergrond van de globalisering van de economie en de continue reorganisatieprocessen bij buitenlandse bedrijven wordt in de formulering van de strategische doelstelling ook belang gehecht aan het weerhouden van buitenlandse investeringen in Vlaanderen. De beslissing van internationale bedrijven om hun vestiging in Vlaanderen te behouden (of uit te breiden) dient immers gezien te worden als een hernieuwing van hun keuze voor Vlaanderen als lokatie. De beïnvloeding van deze beslissing is dus een bijzondere vorm van “aantrekken” van buitenlandse investeringen.

Vertrekkend van de strategische doelstelling kunnen de volgende operationele doelstellingen gedefinieerd worden:

Operationele doelstelling 1: Via een positieve evolutie van de portefeuille van geïdentificeerde buitenlandse kandidaat-investeringsprojecten, directe kapitaalsinjectie vanuit het buitenland in de Vlaamse economie te verwezenlijken en om directe tewerkstellingsgroei in bij voorkeur toekomstgerichte functies te creëren. Deze investeringsprojecten kunnen de vorm aannemen van acquisities, joint-ventures of “greenfield”projecten.

Deze evolutie van de portefeuille van buitenlandse kandidaat-investeerders wordt mede bepaald door de economische conjunctuurverwachtingen in de diverse werelddelen, de evolutie aangaande de mobiliteit van internationaal mobiele investeringsprojecten en de economische omgevingsfactoren in Vlaanderen in vergelijking met de concurrerende regio's.

Operationele doelstelling 2: Via een pro-actieve opvolging van de belangrijkste bestaande buitenlandse investeringen in Vlaanderen bijdragen tot de beslissing om de vestiging(en) in Vlaanderen te behouden en indien mogelijk uit te breiden, teneinde een bijkomende tewerkstelling te creëren c.q. de bestaande tewerkstelling te vrijwaren. Deze doelstelling heeft voornamelijk betrekking op de expansie-investeringen.

Na ruggespraak met de Stuurgroep en het Uitvoerend College van DIV is de markt voor pro-actieve prospectie naar kandidaat-investeerders als volgt gesegmenteerd :

- prioritaire sectoren : auto-industrie, toeleveringsindustrie voor de auto-industrie, scheikundige industrie, biotechindustrie, informatietechnologie-industrie ;
- activiteiten : Europese call center activiteiten, Europese hoofdkwartieren, Europese distributie-activiteiten ;
- geografisch : Noord-Amerika, Europa, het Verre Oosten.

2.2. Buitenlandse handel

Onze economie leeft van de export : voor Vlaanderen ligt het aandeel van de export in het BP tussen de 85 en de 90 %. In de huidige mondiale concurrentie-omgeving heeft de Vlaamse overheid zich, mede onder impuls van de bedrijven, ertoe geëngageerd om te investeren in een doelgerichte en efficiënte exportbegeleiding voor de bedrijven, teneinde alle groeikansen maximaal waar te nemen en een gunstig effect op de werkgelegenheid te sorteren.

Export Vlaanderen heeft als opdracht de export vanuit Vlaanderen te bevorderen door een optimale dienstverlening aan de Vlaamse ondernemingen. Decreet zijn drie vormen van exportbevordering expliciet onderkend : het begeleiden, ondersteunen en stimuleren van de exportactiviteiten van de Vlaamse ondernemingen, in het bijzonder de KMO's.

De doelstellingen voor 1999 werden opgenomen in het strategisch plan 1997 - 2000 voor Export Vlaanderen. Samengevat beoogt de instelling voor 1999 :

- de maximale afstemming van het Vlaamse aanbod en de buitenlandse vraag ;
- een verruimd en flexibel actieprogramma, dat maximaal inspeelt op de behoeften van de bedrijven ;
- een met informatica onderbouwde interne structuur, die een performante en snelle service aan de bedrijven mogelijk maakt ;
- de "in-house"begeleiding van bedrijven die nieuwe markten willen betreden ;
- het ontwikkelen van een communicatiestrategie, in functie van de informatieverstrekking aan, en de sensibilisering van de Vlaamse exporteurs ;
- een optimale benutting van de mensen en de middelen, zowel in Vlaanderen als in het netwerk in het buitenland ;
- een uitbreiding en verdieping van het netwerk in het buitenland ;
- de installatie van een kwaliteitsopvolgingssysteem, teneinde de kwaliteit van de dienstverlening te verhogen en te waarborgen ;
- een nieuwe, meer eenvoudige reglementering voor de financiële stimuli.

Van deze prioriteiten verdienen de volgende een bijzondere toelichting wat betreft het beleid in 1999:

- de financiële stimuli voor exporterende bedrijven
- "in-house"begeleiding van exporterende bedrijven
- het actieprogramma voor de exporterende bedrijven
- het buitenlands netwerk voor de exporterende bedrijven.

Financiële stimuli voor exporterende bedrijven

In 1997 ontvingen meer dan 700 bedrijven subsidies voor de prospectie van nieuwe markten. Dit is een gevoelige stijging tegenover de voorgaande jaren.

In juli 1998 heeft de Vlaamse regering een belangrijke stap gezet in de vereenvoudiging van de betoelagingsmechanismes voor de Vlaamse exporteurs en

exportondersteunende groeperingen. Zij heeft een ontwerp van nieuw reglement goedgekeurd, dat de huidige drie reglementen voor kleine ondernemingen, middelgrote ondernemingen en beroepsfederaties zal vervangen in één eenvoudige en eenduidige tekst.

De financiële tegemoetkomingen worden uniform bepaald op 50 % van een aanvaard en geplafoneerd kostenbedrag. Hierdoor zullen de stimuli nog meer stimulerend en drempelverlagend werken. Bedrijven kunnen steun genieten voor individuele prospectiereizen, deelname aan groepszakenreizen, individuele of groepsdeelname aan internationale vakbeurzen en de oprichting van een eigen of gezamenlijk prospectiekantoor in het buitenland. Volledig nieuw is de subsidie voor de aankoop van een bestek voor projecten in het buitenland. Zoals nu het geval is, komen alleen de activiteiten buiten de landen van de Europese Economische Ruimte in aanmerking. Uitzondering hierop vormen de beurzen en de deelname aan exportgerichte opleidingsprogramma's die door Vlaamse instellingen worden ingericht.

Vlaamse bedrijfsgroeperingen zoals beroepsfederaties en kamers van koophandel komen, zoals nu het geval is, in aanmerking voor subsidies voor de exportgerichte activiteiten die zij voor hun leden organiseren. Vereist is dat zij hiertoe een specifieke werking hebben, gericht op de bedrijven uit het Vlaamse gewest, en bij voorkeur via een gewestelijke organisatiestructuur. De activiteiten die voor betoelaging in aanmerking komen zijn : sectorale marktverkennde missies, deelname aan groepszakenreizen van Export Vlaanderen, beursdeelname, havendagen, diamantseminaries, en de aanmaak van sectorale repertoria van het Vlaams productenaanbod. Ook hier geldt dat de activiteiten bij voorrang buiten de EER moeten plaatsvinden. Het reglement voorziet een mechanisme om deze acties in complementariteit en synergie met deze van Export Vlaanderen te laten verlopen.

Belangrijke doelstelling van het nieuwe reglement is de snellere uitbetaling van de subsidies. Stroeve en langdurige procedures kunnen een erg remmend effect hebben op de aanvragen. Daarom worden de kredieten voor de subsidies (138 miljoen) vanaf 1999 ingeschreven op de begroting van Export Vlaanderen. De Vlaamse openbare instelling voor exportpromotie krijgt daardoor een belangrijk instrument ter verwezenlijking van haar strategische opdracht, zoals voorzien in het decreet van 24 juli 1996.

Het nieuw reglement zal, na ontvangst van alle adviezen, in werking kunnen treden op 1 januari 1999.

“In-house”begeleiding van exporterende bedrijven

Eén van de kerntaken van Export Vlaanderen bestaat in het pro-actief en gericht opsporen van nieuwe mogelijkheden, de evolutie naar meer maatwerk en het verhogen van de exportbekwaamheid van de bedrijven.

Eén van de elementen uit het dienstverleningspakket dat hiervoor wordt uitgebouwd is een team van exportbegeleiders. Deze exportbegeleiders zullen bedrijven die (willen) exporteren gedetailleerd en projectmatig begeleiden. De exportbegeleiders

kunnen daarvoor steunen op een ruime ervaring met export in diverse sectoren. Ze werden immers geselecteerd op basis van een ruime KMO- en exportervaring. Dankzij hun praktijkervaring in het bewerken van verschillende uitvoergebieden, betekenen de exportbegeleiders een concrete meerwaarde voor de bedrijven. De exportbegeleiders staan in voor de begeleiding van zowel individuele bedrijven als groepen van bedrijven. Dat kunnen bedrijven zijn die in dezelfde regio zijn gevestigd, bedrijven uit dezelfde (sub)sector, clusters, enz.

De exportbegeleiding gebeurt op verzoek van de bedrijven zelf. Tijdens een eerste contact wordt de dienstverlening van Export Vlaanderen toegelicht en wordt nagegaan of het bedrijf de keuze voor zijn nieuwe markt goed heeft overwogen. De lacunes worden geïdentificeerd en voorstellen om hieraan te verhelpen worden geformuleerd. Export Vlaanderen en het bedrijf stellen hiervoor samen een actieprogramma op, waarbij de exportbegeleider op basis van zijn ervaring advies verstrekt en concrete plannen uitwerkt. Bij de uitvoering van die plannen organiseert en coördineert de exportbegeleider de volledige dienstverlening van Export Vlaanderen.

Met de aanstelling van de exportbegeleiders beschikt Export Vlaanderen nu over een totaalpakket, waarin alle vormen van dienstverlening aan bod komen.

Het actieprogramma voor de exporterende bedrijven

Naast de informatieverstrekking, de begeleiding op maat en de financiële stimulatie hecht Export Vlaanderen ook zeer veel belang aan het opstellen van zijn jaarlijkse actieprogramma. Om dit maximaal af te stemmen op de behoeften van de bedrijven, wordt het samengesteld in overleg met vertegenwoordigers van het Vlaamse bedrijfsleven. Er wordt de nodige soepelheid aan de dag gelegd om snel te kunnen inspelen op nieuwe opportuniteiten. Op het actieprogramma staan groepsdeelnames aan buitenlandse vakbeurzen, collectieve zakenreizen, thematische zakenreizen, seminaries, de Exportdagen en uitnodigingen van buitenlandse kandidaat-kopers.

In 1997 namen meer dan 360 bedrijven deel aan groepszakenreizen georganiseerd door Export Vlaanderen, een stijging van 12 % t.o.v. 1996.

In 1999 organiseert Export Vlaanderen in totaal 104 acties of 10 meer dan in 1998. Daarvan zijn er 55 multisectoraal en 49 doelgroepengericht. Aan bod komen zowat alle Vlaamse economische sectoren, waaronder voeding en landbouw (13), kleding en textiel (8), bouw (7), metaal, milieu, infrastructuur en transport (8), meubels (4), informatietechnologie (3) en de grafische sector (1).

Er staan 38 multisectorale zakenreizen op de agenda, 22 informatiesessies in Vlaanderen (waaronder de Exportdagen), 20 groepsdeelnames aan vakbeurzen in het buitenland, 14 contactdagen of workshops, 5 sectorale zakenreizen, 4 uitnodigingscampagnes van buitenlandse aankopers en een catalogus-tentoonstelling.

Strategisch wordt vooral gemikt op belangrijke afzetmarkten, met als koploper Azië en Oceanië (21 acties), gevolgd door het Midden-Oosten (18), Centraal- en Oost-Europa (16), Noord- en Zuid-Amerika (14) en Afrika (1). Met 34 acties in landen van de EU en de EER blijft ook een stevige aanwezigheid op de meer traditionele exportmarkten gegarandeerd.

De acties van Export Vlaanderen hebben een sterk business-to-business karakter en deelname eraan biedt de ondernemer dan ook heel wat voordelen. Dankzij de grondige voorbereiding ter plaatse door de Vlaamse Economische Vertegenwoordigers, wordt gezorgd voor een maximum aan interessante contacten in een minimum van tijd. Export Vlaanderen neemt ook een groot deel van het organisatorische werk op zich, zodat de ondernemer zich kan concentreren op zijn hoofdtaak : onderhandelen met potentiële klanten. Zo kunnen bedrijven die deelnemen aan een groepszakenreis rekenen op een individueel afsprakenprogramma waarin meerdere afspraken per dag zijn voorzien.

Het buitenlands netwerk voor de exporterende bedrijven

In 1997 heeft de Vlaamse regering beslist tot een gevoelige uitbreiding en verdieping van het netwerk van handelsattachés in het buitenland. In 1998 werden alle vacante posten door mutaties en nieuwe aanwervingen ingevuld, en werd werk gemaakt van de eerste aanwerving van 13 nieuwe handelssecretarissen. Momenteel zijn hierdoor de volgende bijkomende posten bezet : Lima (Peru), Gdansk (Polen), Poznan (Polen), Nantes (Frankrijk), Bangalore (India), Guangzhou (Volksrepubliek China) en Qingdao (Volksrepubliek China). In 1999 zal verder werk gemaakt worden van de volledige invulling en optimalisering van het buitenlands netwerk van Export Vlaanderen.

Dit netwerk is primordiaal voor onze bedrijven. De Vlaamse economische vertegenwoordigers bereiden niet alleen de groepszakenreizen voor (zie supra), zij voeren ook marktstudies uit en begeleiden individuele bedrijven bij hun contacten ter plaatse. Bovendien verzorgen zij jaarlijks meer dan 200 spreekdagen in Vlaanderen, waarop gemiddeld meer dan 1400 bedrijven beroep doen voor gratis en deskundig advies.

* * *

Het Vlaams Parlement heeft op 3 juli 1996 een motie betreffende een belangenconflict aangenomen met betrekking tot het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 16 juli 1948 tot oprichting van de Belgische Dienst voor de Buitenlandse Handel. De daaropvolgende procedure van schorsing met het oog op overleg heeft geen resultaat opgeleverd en op 31 juli 1997 verscheen de wet van 24 juni 1997 in het Belgisch Staatsblad. De Vlaamse regering heeft een verzoek tot vernietiging van deze wet ingediend bij het Arbitragehof op 30 januari 1998. Partijen hebben memories uitgewisseld en de uitspraak van het Hof wordt verwacht in de eerste helft van 1999.

2.3. VLAM

Op basis van het decreet van 19 december 1996 werd het Vlaams promotiecentrum voor agro-en visserijmarketing (VLAM) op 4 februari 1997 erkend door de Vlaamse regering, om als representatieve instelling naar privaatrecht (een vzw) de promotie van Vlaamse land- en tuinbouw- en visserijproducten in binnen- en buitenland op zich te nemen.

De sectoriële werkgroepen van de VLAM beslissen volkomen zelfstandig welk soort promotieacties worden opgezet, dit voortbouwend op de bestaande campagnes en bijgestuurd op basis van o.m. de gegevens uit de marktverkenningen, consumentenonderzoek en de verbruikscijfers uit het permanente consumentenpanel.

Naast de sectoriële programmatie beschikt de Vlam tevens over een horizontaal of sectoroverschrijdend programma. Het omvat volgende elementen :

- algemene promotie in het binnenland met inbegrip van de participatie in het Vlaams Informatiecentrum voor de Land- en Tuinbouw (kortweg VILT), en in het Nutriënten Informatie Centrum (kortweg NICE);
- algemene promotie in het buitenland met inbegrip van marktverkenning en prospectieve beurzen;
- generieke acties : pers en public relations, corporate image en het Gfk-consumentenpanel.

Voor 1999 wordt het horizontaal programma begroot op 52,7 miljoen Belgische frank, zijnde hetzelfde bedrag als voor 1998. Dit programma wordt samen met de personeelskosten (60,1 miljoen Belgische frank), de kosten van de 2 buitenlandse kantoren te Keulen en te Parijs (8,3 miljoen Belgische frank) en de algemene logistieke- en werkingskosten (32,1 miljoen Belgische frank) gefinancierd vanuit de jaarlijkse subsidie van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap.

Bij de promotie in het buitenland werkt de VLAM nauw samen met Export Vlaanderen, zoals voorzien in het Vlam-decreet en concreet uitgewerkt in een samenwerkingsakkoord.

3. **VLAANDEREN ALS GANGMAKER VAN EUROPESE CULTURELE DIVERSITEIT**

3.1. Culturele verscheidenheid en subsidiariteit in Europa

Op de vooravond van de invoering van de euro op 1 januari 1999 groeit de roep om meer belang te hechten aan de culturele verscheidenheid binnen de Europese Unie. Steeds groter wordt de ontvankelijkheid voor de idee om te investeren in de uitbouw van een Europa van culturen, naast het Europa van lidstaten en het Europa van regio's.

De stichting Europa van de Culturen wordt door de Minister-president gesteund in haar onderzoek naar het belang van de culturele verscheidenheid voor het Europees éénmakingsproces en voor de economische ontwikkeling binnen de Europese Unie.

Het Europa van de Culturen zal ook in 1999 belangrijke aandacht blijven krijgen in het licht van de volgende intergoevernementele conferentie die moet worden voorbereid. Voortbouwend op hetgeen verworven werd in het Verdrag van Amsterdam om de culturele verscheidenheid in de Unie grotere bescherming te geven, zal naar een breder draagvlak worden gezocht voor nieuwe voorstellen. Verdere steun aan samenkomsten en conferenties, maar ook middelen voor beleidsvoorbereidend onderzoek over het Europa van de culturen blijven daarom ook in 1999 nodig.

3.2. Vlaanderen op internationale toppodia

De Vlaamse regering ondersteunt in het raam van haar buitenlands beleid enkele manifestaties met internationale allure die zeker bijdragen tot het internationaal prestige van Vlaanderen en de naambekendheid van de Vlaamse cultuur. Hierbij zal Vlaanderen maximaal de internationale naambekendheid van Brussel benutten.

In 1998, 1999 en 2000 worden de projecten in het kader van het **Keizer Karel jaar** ondersteund. Het betreft een veelheid van activiteiten die op verschillende locaties in Vlaanderen doorgang zullen vinden o.m. tentoonstellingen, colloquia, culturele manifestaties.

In 1999 wordt het internationaal **Van Dyck jaar** in Antwerpen georganiseerd. Dit vormt ook de aanzet voor een brede waaier van manifestaties.

Beide evenementen gebeuren in samenwerking met belangrijke buitenlandse partners en zullen ook hun weerklink vinden in het buitenland. Enkele tentoonstellingen zullen later in het buitenland ook worden opgezet.

Vlaanderen zal in 1999 ook actief zijn in het kader van de manifestatie **Weimar - Culturele hoofdstad van Europa 1999**. De Vlaamse participatie is niet onbelangrijk vermits enerzijds Brussel en anderzijds Brugge culturele hoofdstad zullen zijn in resp. 2000 en 2002. De Vlaamse projecten in Weimar zullen grotendeels draaien rond leven en werk van Henri van de Velde die jaren als architect en designer in Weimar

heeft gewoond, er directeur was van het befaamde Bauhaus, en er verschillende architecturale projecten heeft gerealiseerd.

In 1999 is het de beurt aan de Franse Gemeenschap om zich te presenteren in het Belgisch Paviljoen op de **Biennale van Venetië**. Vlaanderen zal daarom extra muros aanwezig zijn, met een door Jan Hoet en Rudi Fuchs geconcipteerd project rond de kunstaanwinsten van de Vlaamse Gemeenschap.

De optie om te streven naar **gezamenlijk Vlaams-Nederlands optreden** bij culturele manifestaties in het buitenland wordt doorgetrokken. Na succesvolle co-producties zoals de deelname aan de Frankfurter Buchmesse en Liber Barcelona, of de tentoonstelling 'Het Zilveren Licht der lage Landen' (Palazzo Grassi, Venetië, 1997) nemen Vlaanderen en Nederland in maart 1999 gezamenlijk deel aan de boekenbeurs van Londen.

Van 19 tot 25 april 1999 loopt op de Gentse Expo de toekomstgerichte technologie-happening **Technoland 1999** van de Stichting Flanders Technology International.

Daarnaast zal de Vlaamse regering haar steun en medewerking blijven verlenen aan de activiteiten en evenementen in het kader van **Vlaanderen-Europa 2002**, met speciale aandacht voor de manifestaties die in het kader van de 11 daagse (1 tot 11 juli 1999) zullen worden georganiseerd. De uitstraling van de Vlaamse cultuur en samenleving in het buitenland en het brengen van buitenlandse producties en artiesten op Vlaamse podia of de bevordering van internationale deelname aan Vlaamse sport- en andere manifestaties zijn hierbij de belangrijkste doelstellingen.

“ 7 Eeuwen Vlaamse Kunst ” wordt één van de hoofdprojecten in het kader van Vlaanderen - Europa 2002. Het is de bedoeling om in de 10 grootste wereldmusea in samenwerking met onze eigen Vlaamse musea wereldwijd én multimediaal de focus te richten op 7 eeuwen Vlaamse kunst en cultuur en de aanwezigheid van de Vlaamse topkunst in al deze musea. De in 1998 gestarte voorbereidingen o.l.v. professor Paul Huvenne en de heer Jan Martens worden in 1999 voortgezet.

4. EEN VLAAMSE BIJDRAGE TOT DE INTERNATIONALE SOLIDARITEIT

In december 1997 verscheen de beleidsbrief "Vlaanderen in de wereld: samenwerken in verantwoordelijkheid en solidariteit voor een duurzame ontwikkeling", waarin wordt gepleit voor een eigen Vlaams duurzaam ontwikkelingsbeleid.

In de huidige constitutionele stand van zaken heeft het Vlaams ontwikkelingsbeleid als doel een meerwaarde te leveren aan het bestaande ontwikkelingssamenwerkingsbeleid door, van uit de eigen bevoegdheden, op een constructieve manier het huidige federale beleid aan te vullen. De realisering van een eigen Vlaams ontwikkelingsbeleid moet gezien worden in een meerjarenperspectief. Daarom trad de Vlaamse overheid in dialoog met de verschillende actoren in de sector, waarbij de mogelijkheid van een toekomstige communautarisering van de nu federaal georganiseerde ontwikkelingssamenwerking in beschouwing genomen.

De nieuwe initiatieven situeren zich vooral op het vlak van educatie en sensibilisering: in samenwerking met Coprogram werd de VLIO opgericht, steunt Vlaanderen de verdere uitbouw van IPS-Vlaanderen en komt er beleidsgericht onderzoek naar de kwaliteitsverbetering in het ontwikkelingseducatiewerk. Daarnaast wordt via de ondersteuning van samenwerkingsprojecten verder uitvoering gegeven aan het bilaterale samenwerkingsbeleid met een beperkt aantal landen. De in 1994 gestarte financiële coöperatie wordt voortgezet.

4.1. Samenwerking met landen in ontwikkeling

De samenwerking via projecten met een aantal landen in ontwikkeling komt reeds aan bod in de hoofdstukken betreffende de bilaterale en multilaterale samenwerking. De landen waarmee het meest wordt samengewerkt zijn Zuid-Afrika, Chili en China. Nieuwe samenwerking wordt opgestart met Palestina en Cuba.

In 1997 steunde de Vlaamse overheid 49 projecten voor een bedrag van 170.635.791 BEF. Voor 1998 zijn dat op dit ogenblik 45 projecten voor een bedrag van 164.476.150 BEF.

Opdat de financiële middelen voor duurzame ontwikkeling doelmatig worden aangewend bij het toekennen van financiële steun, worden de projectvoorstellen onderzocht op:

- de kwaliteit van het voorgestelde partnerschap, de expertise van de betrokken Vlaamse partner(s) en de geschiktheid van de lokale partner;
- de mate waarin de projecten gericht zijn op duurzame resultaten en ruimte laten voor een eigen inbreng van de lokale partner;
- de mate waarin de uitvoering van de projecten op korte en lange termijn ten goede komt aan de bevolking en de geselecteerde doelgroep(en);
- de herkenbaarheid van de projecten en van het aandeel daarin van Vlaanderen;
- de demonstratie- en pilootwaarde met het oog op de toepasbaarheid van de resultaten op ruimere schaal.

4.2. Educatie en sensibilisering

Steeds duidelijker wordt hoe belangrijk de ontwikkelingseducatie en de verspreiding van objectieve informatie over de verschillende aspecten van de ontwikkelingsproblematiek een belangrijke kern vormen van het ontwikkelingsvraagstuk. Een juist inzicht in de complexiteit van de ontwikkelingsproblematiek en zijn samenhang met andere beleidsvelden zijn essentieel om een effectief ontwikkelingsbeleid te kunnen voeren.

Daarom moet ontwikkelingsbeleid ook ten volle kunnen rekenen op de steun van een geïnformeerde publieke opinie. Zowel hier als in de landen in ontwikkeling.

VLIO

Samen met Coprogram werd het afgelopen jaar naar een juiste formule gezocht om het educatiewerk rond internationale samenwerking te bevorderen via verspreiding en promotie van bestaande leermiddelen.

Hiertoe werd door het Belgisch Comité voor Unicef, Broederlijk Delen, het Nationaal Centrum voor Ontwikkelingssamenwerking (NCOS), Vredeseilanden-Coopibo en Wereldsolidariteit op 29 april 1998 de **Vlaamse dienst Verspreiding Leermiddelen Internationale Opvoeding (vzw VLIO)** opgericht, met financiële steun van de Vlaamse overheid (3.800.000 BEF in 1998, 12.500.000 BEF op jaarbasis de volgende jaren).

De VZW VLIO zal nog dit jaar operatief worden.

Hoofddoel is het educatiewerk te bevorderen rond internationale samenwerking via verspreiding en promotie van de bestaande leermiddelen (cfr. resolutie van het Vlaams Parlement d.d. 1 april 1998 ter gelegenheid van het scholierenparlement).

Concreet betekent dit :

- de uitbouw van een gemeenschappelijke dienstverlening van de NGO-sector met betrekking tot de ontsluiting, verspreiding en promotie van hun leermiddelen naar de actoren binnen het onderwijs ;
- de organisatie van een centrale dienst voor het ter beschikking stellen van faciliteiten (een leermiddelenverzameling, personeel, een centrale dienstverlening voor aankoop,...) aan partners in de regio of in de provincie (waaronder Regionale Educatieve Centra, NGO's, vzw's,...) die deze functie kunnen waarmaken ;
- de coördinatie en het overleg binnen de NGO-sector en tussen de sector en de onderwijswereld op het vlak van kwaliteit, vraag en aanbod van het educatief materiaal.

Beleidsgericht onderzoek

Voorafgaandelijk onderzoek inzake de aard en doeltreffendheid van acties inzake informatie en educatie kan een belangrijke bijdrage leveren tot een duurzame democratische grondslag van het gevoerde beleid en een optimale inzet van de beschikbare (financiële) middelen.

Vanuit die overweging zal dit jaar nog een oproep worden gelanceerd voor onderzoek "in verband met de gehanteerde educatieve methodieken in de NGO-sector - inz. in de residentiële leefateliërs - in het perspectief van een algemene kwaliteitsverbetering van het ontwikkelingseducatiewerk".

IPS (Inter Press Service)

De Vlaamse regering ondersteunt IPS-Vlaanderen, een persagentschap dat deel uitmaakt van een internationaal nieuwsnetwerk met kantoren of correspondenten in meer dan 100 landen. Dit internationale netwerk brengt dagelijks nieuws in elf talen, waaronder het Nederlands. Vanuit Brussel speelt IPS-Vlaanderen een belangrijke coördinerende en stimulerende rol binnen de Europese operaties van de IPS-groep.

IPS brengt nieuws uit ontwikkelingslanden op een manier die dichter aansluit bij de lokale realiteit met meer oog voor de processen achter de nieuwsfeiten, en volgt de internationale instellingen (VN, WTO, IMF, Wereldbank) van nabij. Verschillende Nederlandstalige kranten en tijdschriften nemen IPS-berichten over. De Vlaamse overheid doet sinds meer dan een jaar beroep op de diensten van IPS-Vlaanderen via een Nederlandstalige web-site.

4. 3. Financiële coöperatie - Waarborgverlening voor ontwikkelingsprojecten

Het wordt algemeen aanvaard dat in minder ontwikkelde economieën kleine en middelgrote ondernemingen een centrale rol kunnen spelen. Zij kunnen "the missing middle" die in heel wat ontwikkelingslanden bestaat, opvullen.

Vanuit het oogpunt van een evenwichtige ontwikkeling van de samenleving hebben KMO's dan ook een bijzondere betekenis. Zij hebben immers een daadwerkelijke economische, sociale en politieke impact. Tezelfdertijd houden zij rekening met de culturele context waarin zij hun activiteiten ontplooiën.

De ontwikkeling van kleine en middelgrote bedrijven in landen in ontwikkeling wordt o.a. bemoeilijkt door het ontbreken van aangepaste financiering. Daarom steunt de Vlaamse regering niet-gouvernementele initiatieven, die deze financiële handicaps kunnen helpen wegwerken.

Via "financiële coöperatie" wil de Vlaamse regering initiatieven ondersteunen van Vlaamse ontwikkelingsorganisaties die investeringen doen of participaties nemen in kleinschalige en ontwikkelingsrelevante bedrijven in de derde wereld. Deze steunverlening kan op twee manieren : door rechtstreeks te participeren in ontwikkelingsfondsen of door het verlenen van de gewestwaarborg ten voordele van ontwikkelingsfondsen. De maximale omloop van de uitstaande verbintenissen in het kader van de waarborgverlening is decretaal bepaald op 200 miljoen BEF. Jaarlijks wordt op de begroting een bedrag van 10 miljoen BEF ingeschreven dat moet dienen voor de dekking van de eventueel uitgewonnen borgen.

De tussenkomst van de Vlaamse regering kan slechts gebeuren voor zover de ontwikkelingsfondsen en de ontwikkelingsprojecten door haar erkend zijn. Een

adviescommissie bestaande uit 5 leden (3 aangeduid door de regering, 1 door de administratie Buitenlands Beleid en 1 door VVOB) brengt terzake advies uit.

Om erkend te kunnen worden, moet het ontwikkelingsfonds medeopgericht zijn door een Vlaamse ontwikkelingsorganisatie die reeds vijf jaar actief is. Het fonds moet beschikken over een eigen vermogen van minimaal 5 miljoen BEF of over een borgstelling van 10 miljoen BEF. Het is de taak van de adviescommissie na te gaan of aan deze voorwaarden is voldaan.

Elk erkend ontwikkelingsfonds heeft het recht projecten voor co-financiering in te dienen. De adviescommissie toetst de voorstellen aan de drie **criteria** die in het besluit van de Vlaamse regering van 22 december 1994 zijn vastgelegd, m.n.:

- het project moet aan een levensvatbare kleine lokale onderneming de mogelijkheid bieden om te groeien, of moet aan lokale KMO-ondersteunende organisaties en instellingen de kans geven om via financiële samenwerking hun dienstverlening en ondersteuning van KMO's verder uit te bouwen en te verstevigen;
- het ontwikkelingsfonds moet rechtstreeks of onrechtstreeks via een partner of een lokale vertegenwoordiger, kunnen instaan voor de opvolging van het project;
- het ontwikkelingsfonds moet een duidelijke behoefte aan investeringen of werkingskapitaal voor het project aantonen.

Daarnaast heeft de adviescommissie ook oog voor de financieringsstructuur waarin de gewestwaarborg ter sprake komt, en met name of aan de krediettechnische voorwaarden is voldaan.

Sinds de inwerkingtreding van deze maatregel werden reeds 14 aanvragen ingediend. Hiervan werden tot nu toe 5 projecten door de adviescommissie erkend. Zij hebben betrekking op de volgende landen : Chili, Peru, Honduras en Guinée. In totaal gaat het om een waarborgverlening ten bedrage van 61.865.000 BEF.

4. 4. De samenwerking in het raam van de Europese Unie en het Verdrag van Lomé

De Europese Unie is één van de belangrijkste initiatiefnemers ter wereld voor ontwikkelingssamenwerking. Het Europese beleid heeft vooral vorm gekregen in de opeenvolgende Conventies van Lomé met de Afrikaanse, Caraïben en Stille Oceaan landen (ACS). Op 15 december 1989 werd in de Togolese hoofdstad de vierde conventie in de rij ondertekend, nu met een geldigheidsduur van 10 jaar. Ze trad in werking op 1 september 1991, na ook te zijn goedgekeurd door de Vlaamse Raad.

De ontwikkelingsprojecten in de diverse ACS-landen worden gefinancierd via het Europees Ontwikkelingsfonds. Het ABOS is verantwoordelijk voor de jaarlijkse Belgische bijdrage, die bijna 3 miljard BEF of 3,96% bedraagt van het totale fonds.

Onlangs zijn de onderhandelingen gestart over een vijfde ACS-conventie. Het onderhandelingsmandaat van de EU laat toe een grondige herziening van de conventie na te streven, om rekening te houden met de gevolgen van de globalisering. Maar de fundamentele beginselen van Lomé mogen hierdoor niet verlaten worden: partnerschap, voorspelbaarheid, contractuele afspraken. In het nieuwe partnerschap dat de “bestaande speciale relatie” tussen de EU en de ACS-landen moet versterken, wil men volgende nieuwe elementen integreren:

- “appropriation” of de mogelijkheid voor de ACS-partners om hun eigen ontwikkelingsstrategie te ontwikkelen; dit houdt dan ook een grotere verantwoordelijkheid voor de ACS-landen in;
- een gevoelige versterking van de politieke dialoog, zodat de samenwerking oogt als het resultaat van een ontwikkelingscontract;
- het afstemmen op elkaar van de ontwikkelingsactiviteiten en de commerciële en economische betrekkingen.

Twee domeinen zijn van bijzonder belang: de uitroeiing van de armoede en bijstand voor de integratie van de ACS-landen in de wereldeconomie. Hierbij wordt gedacht aan “economische partnerschapsakkoorden die zouden kunnen leiden tot zones van vrijhandel”.

Vlaanderen en België hechten in de komende onderhandelingen bijzondere aandacht aan:

- de organisatie van waarnemers- en bemiddelingsmissies in potentiële of reële conflictsituaties, niet als diplomatieke initiatieven van de EU maar om de capaciteiten van de ACS-landen te versterken;
- de erkenning van de culturele identiteiten en de bevordering van de interculturele dialoog;
- programma's ter bevordering van de regionale integratie;
- het rekening houden met leefmilieu- en sociale normen.

4.5. Organisatie van het Vlaamse samenwerkingsbeleid inzake duurzame ontwikkeling

Met het oog op het tot stand brengen van een inclusief Vlaams samenwerkingsbeleid inzake duurzame ontwikkeling wordt in het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap een stuurgroep “duurzame ontwikkeling” opgericht. Hierop zullen ook VVOB en de betrokken Vlaamse openbare instellingen worden uitgenodigd.

De stuurgroep zal als opdracht hebben :

1. de verspreiding van alle relevante informatie m.b.t. duurzame ontwikkeling bij de bevoegde diensten te bevorderen ;
2. de informatie over en de coördinatie van de verschillende initiatieven van de bevoegde diensten te bevorderen ;
3. de nodige adviezen in te winnen m.b.t. de voor financiering ingediende projecten en programma's ;
4. op een coherente manier verder uitwerking te geven aan de oriëntaties van de beleidsbrief duurzame ontwikkeling ;
5. op een coherente manier in te staan voor de evaluatie van de onderscheiden initiatieven;
6. het overleg met de federale overheid voor te bereiden.

5. DE ORGANISATIE VAN HET VLAAMS BUITENLANDS BELEID

5.1. Het Vlaamse netwerk in het buitenland

Inleiding

Een slagvaardig internationaal optreden van Vlaanderen is maar mogelijk indien wij beschikken over een goedwerkend netwerk van officiële vertegenwoordigers in het buitenland, die onderling met elkaar samenwerken. Uiteindelijk is het de bedoeling om te komen tot een echte integratie.

Vanzelfsprekend doet Vlaanderen een beroep op de Belgische diplomatieke en consulaire agenten in het buitenland die niet alleen de federale overheid, maar ook de deelstaten vertegenwoordigen. Deze agenten staan dan ook ten dienste van Vlaanderen voor die materies die krachtens de Grondwet tot zijn autonome bevoegdheid behoren.

Daarnaast bouwt Vlaanderen een eigen netwerk uit van :

- enerzijds vertegenwoordigers gespecialiseerd in die materies die tot onze primordiale bevoegdheid en verantwoordelijkheid behoren, met name de exportbevordering en het aantrekken van buitenlandse investeerders ;
- anderzijds vertegenwoordigers met een algemene representatie-functie in die landen of bij die internationale organisaties die van prioritair belang zijn voor Vlaanderen.

De Gemeenschapsattachés

De Gemeenschapsattachés vertegenwoordigen de Vlaamse regering bij de overheden in hun ambtsgebied, verschaffen er doelgerichte informatie over Vlaanderen en detecteren, informeren en adviseren de Vlaamse regering m.b.t. mogelijke samenwerking met organisaties en instellingen in hun gastland.

Zij maken deel uit van de administratie Buitenlands Beleid van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en hebben - zoals deze administratie - een algemene en coördinerende opdracht.

Vlaanderen heeft Gemeenschapsattachés in :

- Brussel (bij de Europese Unie)
- Den Haag (Nederland)
- Wenen (met als ambtsgebied : Oostenrijk, Hongarije, Tsjechië en Slowakije)
- Washington (USA)

Bijkomende gemeenschapsattachés zullen worden aangesteld in Pretoria (met als ambtsgebied : Zuid-Afrika, Botswana, Lesotho, Namibië en Swaziland), Berlijn (Duitsland) en Parijs (Frankrijk).

De Investeringsprospectoren

De Investeringsprospectoren (of Business Development Managers) hebben als opdracht kandidaat-investeerders in hun werkgebied op te sporen en hen ervan te overtuigen om in Vlaanderen te investeren. De investeringsprospecteur moet ervoor zorgen dat de troeven waarover Vlaanderen beschikt ten volle worden uitgespeeld. Daartoe voert de prospecteur actief onderzoek uit binnen zijn/haar werkgebied om investeringsprojecten voor Vlaanderen op te sporen. Door Vlaanderen als investeringsgebied en als business partner herkenbaar te maken en als valabele technologische en marketing partner voor eventuele investeerders voor te stellen, creëert hij "business opportunities". Deze kunnen bestaan uit bedrijven die in Vlaanderen willen investeren of joint-ventures en samenwerkingsovereenkomsten wensen te sluiten.

De investeringsprospectoren maken deel uit van de dienst "Investeren in Vlaanderen" (dienst met autonoom beheer binnen de administratie Economie van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap).

Vlaanderen heeft investeringsprospectoren in :

- Brussel (Europa)
- Boston (USA-Noordoosten)
- Chicago (USA-Midwesten)
- Dallas (USA-Zuiden)
- San Francisco (USA-Westen)
- Tokyo (Japan), waar naast de investeringsprospecteur ook een technologisch attaché werkzaam is
- Singapore (rest van Azië).

De Vlaamse Economische Vertegenwoordigers

De Vlaamse Economische Vertegenwoordigers, die deel uitmaken van de Vlaamse Openbare Instelling Export Vlaanderen, behartigen de economische en commerciële belangen van de Vlaamse ondernemingen in het buitenland. Voor bedrijven die individueel een zakenreis ondernemen, stellen zij een gepersonaliseerd programma van interessante contacten samen. Zij introduceren de Vlaamse firma's op de buitenlandse markt en voeren op aanvraag marktonderzoeken uit. Zij doen ook aan actieve prospectie en verlenen hun steun aan de organisatie van acties van Export Vlaanderen, maar ook aan die van anderen instellingen, zoals de BDBH en de beroepsfederaties.

Het netwerk van buitenlandse vertegenwoordigers van Export Vlaanderen wordt gevoelig uitgebreid, zodat het tegen eind 1999 zal bestaan uit 91 vertegenwoordigers op 73 verschillende standplaatsen. Daarvan zullen er 40 binnen Europa werkzaam zijn en 51 op markten buiten Europa. Op die manier wordt enerzijds de soliede aanwezigheid in de Europese Unie gehandhaafd, terwijl er anderzijds buiten Europa een aanzienlijke versterking is op groeiemarkten. Die uitbreiding gebeurt vooral in Oost-Europa, Zuid-Oost-Azië en Latijns-Amerika.

Voor de Vlaamse economische vertegenwoordigers in het buitenland zal een aangepaste rechtspositieregeling worden uitgewerkt. De Vlaamse Gemeenschap heeft de contractuele regeling van hun arbeidsrechtelijke situatie overgenomen bij hun overheveling in 1994 vanuit de federale overheid.

Na de in 1997 besliste herorientering van het buitenlands netwerk, zal nu werk gemaakt worden van een rechtspositieregeling die rekening houdt met hun specifieke arbeidsomstandigheden.

De Vlaamse regering heeft op 23/7/98 al haar goedkeuring gehecht aan inhoudelijke en procedurele krachtlijnen voor de uitwerking van het nieuwe personeelsstatuut en personeelsformatie voor Export Vlaanderen. De onderhandelingen met het personeel over en de juridische vertaling van de krachtlijnen zijn aan de gang met het oog op definitieve goedkeuring begin 1999. De raad van bestuur van Export Vlaanderen werd op de hoogte gebracht van deze krachtlijnen en hij zal verder betrokken worden bij het uitwerking van de rechtspositieregeling.

Naar een geïntegreerd netwerk

De efficiëntie en effectiviteit van het Vlaamse buitenlandse beleid heeft baat bij een verdere integratie van het netwerk in het buitenland.

Deze integratie is reeds gerealiseerd op beleidsniveau, vermits sinds 1995 alle internationale bevoegdheden zijn toevertrouwd aan één lid van de Vlaamse regering.

Deze integratie wordt verder bevorderd door de afstemming van het beleid van de verschillende administraties en diensten die betrokken zijn bij het buitenlands beleid.

Daartoe werd op het niveau van de leidend ambtenaren een “managementscomité” opgericht dat het overleg zal versterken tussen de administratie Buitenlands Beleid, Export Vlaanderen, en de Dienst Investeren in Vlaanderen. Ook Toerisme Vlaanderen en VVOB worden bij dit overleg betrokken.

Op sommige plaatsen kan de integratie gestalte krijgen in de vestiging van Vlaamse vertegenwoordigers op éénzelfde plaats. Dit is met name reeds het geval in het Vlaams Huis in Wenen en dit is ook gepland in Den Haag en in Berlijn.

Vlaamse diplomatieke dagen

In juli 1998 vonden in Brussel de eerste Vlaamse diplomatieke dagen plaats. 89 Vlaamse vertegenwoordigers in het buitenland wisselden van gedachten over een aantal actuele internationale ontwikkelingen, over de uitvoering van het Vlaamse buitenlandse beleid, en over de organisatie van de internationale vertegenwoordiging van Vlaanderen. Het is de bedoeling dat deze Vlaamse diplomatieke dagen elke twee jaar georganiseerd worden. De volgende editie zou dus in 2000 plaatsvinden.

De eerste editie leidde tot de volgende conclusies en aanbevelingen :

- er is een grote nood aan continue informatie voor alle vertegenwoordigers over alle Vlaamse initiatieven in hun respectievelijk werkgebied ;
- de naambekendheid van Vlaanderen is niet groot ; we moeten ons resoluut durven profileren als een performante hoogtechnologische, exporterende en welvarende regio ;
- er is nood aan een evaluatie van de samenwerkingsakkoorden met de federale overheid over het functioneren van onze vertegenwoordigers in het buitenland ;
- de samenwerking tussen de verschillende Vlaamse diensten opererend met en in het buitenland, dient drastisch versterkt ;
- de acties op het terrein kunnen nog meer geïntegreerd totstandkomen, met betrokkenheid van de in het land aanwezige administratie en diensten ;
- Vlaanderen dient een visie op lange termijn te ontwikkelen over zijn aanwezigheid in de diverse continenten en windstreken.

De komende maanden zal het managementscomité 'Buitenlands Beleid' werk maken van het opvolgen van deze aanbevelingen.

5.2. Het Vlaamse buitenlandse beleid in cijfers

Eén van de kenmerken van het huidige geïntegreerde beleid is het opstellen van een zogenaamde horizontale begroting Buitenlands Beleid, waarin alle vastleggingskredieten van de begroting - over de verschillende beleidsdomeinen heen - die te maken hebben met het internationaal optreden van Vlaanderen, gebundeld zijn. (bijlage 1)

De budgettaire inspanning voor het Vlaamse buitenlandse beleid steeg in deze legislatuur gevoelig. In 1994 bedroegen de totale kredieten 2,7 miljard Belgische frank; in 1999 stijgt de horizontale begroting tot 4,6 miljard frank.

	1994	1995	1996	1997	1998	1999
Algemeen Buitenlands Beleid	502,0	539,7	776,7	861,9	1.005,7	1.052,6
Onderwijs	33,7	116,6	355,1	385,9	320,7	335,7
Cultuur-Toerisme-Welzijn	304,7	356,1	353,6	424,5	479,9	492,5
Economie	1.724,8	1.518,5	1.561,2	1.881,4	1.859,3	1.883,3
Leefmilieu-Infrastructuur	1,0	1,0	291,8	304,4	386,3	379,7
Wetenschapsbeleid	140,0	140,0	253,0	253,0	299,3	457,7
TOTAAL	2.706,2	2.671,9	3.591,4	4.111,1	4.351,2	4.601,5

De verhoging is gespreid over alle sectoren; ze is het meest uitgesproken in de deelbegrotingen:

- algemeen buitenlands beleid: duurzame ontwikkeling (vooral Zuid-Afrika); uitvoering van verdragen ; ondersteuning van projecten in het kader van het 2de millenium en 2002 ;
- economie: Export Vlaanderen, Dienst Investeren in Vlaanderen ;
- wetenschapsbeleid : bilaterale wetenschappelijke en technologische samenwerking ;
- onderwijs : bilaterale samenwerking ;
- leefmilieu en infrastructuur: uitdieping van de Westerschelde

Het globale cijfer toont aan dat het buitenlands beleid een belangrijke plaats inneemt in de Vlaamse begroting en dat het belang ervan van jaar tot jaar toeneemt. Uit de verdeling van de begroting buitenlands beleid over de verschillende beleidssectoren blijkt dat de sector economie de belangrijkste is (41,0%), gevolgd door algemeen buitenlands beleid (22,8%), cultuur/toerisme/welzijn (10,7%), leefmilieu en infrastructuur (8,2%), wetenschap en technologie (10,0%) en onderwijs (7,3%).

In de toekomst komt het erop aan de goede “mix” te behouden tussen de verschillende beleidssectoren, zodat inderdaad een geïntegreerd, coherent en effectief Vlaams buitenlands beleid kan gevoerd worden.

BIJLAGEN

HORIZONTALE BEGROTING BUITENLANDS BELEID 1999 bijlage 1

Program.	Basis-allocatie	Vastleg. krediet		Activiteit	Omschrijving basisallocatie
11.1	33.02	19,8		AKV-Brussel	Kunstenfestivals
12.1	12.22	6,0		ABB	Algemene Externe Betrekkingen
	12.23	29,0			
	12.24	1,3			
	12.26	14,3			
	12.27	30,0			
	12.31	17,8			
	12.32	71,6			
	12.33	96,7			
	12.37	15,4			
	12.38	61,1			
	12.39	10,0			
	12.40	20,0			
	12.60	25,0			
	12.61	18,7			
	12.63	5,0			
	30.02	132,3			
	30.04	38,0			
	30.05	177,0			
	33.01	53,2			
	33.02	25,8			
	33.03	10,0			
	33.04	11,0			
	33.05	75,0			
	33.06	28,0			
	33.46	1,5			
	35.04	58,9			
	35.21	0,4			
	41.01	5,1			
	51.01	10,0			
	74.01	2,5			
	85.10	2,0			
12.1	TOTAAL	1052,6			
33.2	12.03	4,4	W/L	Universitair Onderwijs	Internat. wetenschap. activit.
	33.47	10,3	W		Taalunie - lexicograf. vertal.
	40.01	103,4	W		Internationale samenwerking
	41.46	8,3	W		VI.-Ned. Comité - Ned. taal & Cult.
35.4	12.63	5,0		Alg. onderwijs & vorm.	EU, Unesco, OESO & Raad v. Eur.
39.2	12.05	23,5		Coörd.beleid-gegev.beh.	Europese samenwerking
	12.06	132,0	W		Internationale samenwerking
	12.07	1,8			Samenwerk. Gemeenschappen
	12.08	9,0			Multilaterale samenwerking
	34.05	38,0			Europese & internat. samenwerk.
ONDERW	TOTAAL	335,7			

HORIZONTALE BEGROTING BUITENLANDS BELEID 1999

bijlage 1

Program.	Basis-allocatie	Vastleg. krediet		Activiteit	Omschrijving basisallocatie
41.1	12.24	10,5		Algem. Welzijnsbeleid	Congressen in binnen-/buitenland
	35.01	0,5			Lidgeden internat. organisaties
45.1	33.32	15,6		Jeugdwerk	JINT
45.2	41.02	23,2		Volksontwikkeling	De Brakke Grond
45.5	12.22	49,2		Algemeen Cultuurbel.	Internat. culturele samenwerking.
	33.02	50,0			Brussel 2000
	33.04	74,0			Culturele Ambassadeurs
	33.05	95,6			Internat. culturele samenwerking.
	41.01	73,2			Nederlandse Taalunie
49.2	41.02	80,9		Toerisme	Toerisme Vlaand. - marketingplan
WVC	TOTAAL	472,7			
51.1	12.01	9,6		Alg. Econom. Beleid	Algemene uitgaven
51.4	12.21	34,9		Buitenlandse Handel	Algemene uitgaven
	41.01	852,4	L		Dotatie Export Vlaanderen
	41.02	138,7			Financiële tegemoetk. via Exp.Vl.
	51.01	92,0			Uitrustingsgoederen
51.9	12.01	6,1		Extern econom. beleid	Algemene uitgaven
	30.01	252,6			Fonds Midden- en Oost-Europa
	33.01	15,4			Bevordering Kwaliteitszorg
	41.08	255,0			Dienst Investeren in Vlaanderen
	61.01	73,4			Fonds Vlaanderen-Azië
54.1	33.02	153,2		Land- en tuinbouw	Subsidie aan VLAM
ECONOM	TOTAAL	1883,3			
61.1	12.63	4,5	W	Leefmilieu	Milieurecht Europa
	35.24	3,4			Multilaterale verdragen
	41.03	5,8			Internat.com. Schelde - Maas
61.5	12.59	17,6	W	Waterbeheer	Studies oppervl.-,grond- & drinkwat.
62.1	12.01	20,4		Ruimtelijke Ordening	Algemene uitgaven
	40.20	9,0			Intergewest./grensoverschr. project.
62.2	12.21	16,0		Monumenten-Landschap	Externe contacten-internat.samenw.
64.1	54.01	3,0		Waterwegen	Schelde-Rijnverbinding
64.2	12.01	2,0		Havens	Internat. samenwerkingsakkoorden
	12.21	29,2	W		Algemene uitgaven
64.4	35.02	0,1		Scheepvaartbeleid	Toetreding internat. organen
64.5	12.22	4,7	W	Zeewezen	Reorganisatiestudies loodswezen
	12.38	257,3			Westerschelde Nederland
	35.04	0,7			Toetreding internat. organen
69.9	12.28	5,5		Diensten Secr.-gen.	Algemene uitgaven
	35.02	0,5			Toetreding internat. organen
LIN	TOTAAL	379,7			
71.1	12.24	456,2	W	Algem.wetenschapsbel.	Internat. wetenschap. samenwerking.
72.1	35.01	1,5		Media en film	Allerhande media-initiatieven buitenl.
WIM	TOTAAL	457,7			
ALGEM.	TOTAAL	4601,5			

UITVOERING BEGROTING 1998
(september 1998)

bijlage 2

Program.	Basis-allocatie	Vastleg. krediet	Vastgelegd bedrag	Omschrijving basisallocatie
12.1				Algemene Externe Betrekkingen
	12.22	6,0	3.000.000	Ontvangst buitenlandse delegaties
	12.23	15,0	14.885.000	Uitvoering intern. verdragen
	12.24	1,3	1.300.000	samenwerking Duitst. Gemeens.
	12.26	14,2	9.000.000	Activiteiten attachés
	12.27	100,0	0	Van Dyckjaar
	12.31	17,6	16.000.000	Buitenlandse zendingen
	12.32	94,1	68.043.344	Public., promotiemat., camp., publ.
	12.33	98,7	55.085.562	VI. imago in binnen- en buitenl.
	12.36	10,0	0	Onderzoek en studies
	12.37	15,4	2.309.000	Akkoorden met multilat. org.
	12.38	66,1	35.705.560	Samenw. met landen in ontw.
	12.39	10,0	0	Int. proj. 2de millenium en 2002
	12.60	20,7	10.000.000	Vlaamse huizen
	12.61	5,0	3.000.000	Hotel Errera: werking
	12.63	5,0	3.412.104	Bijdragen aan int. instell. en verenig.
	33.01	53,2	53.200.000	Subsidie VVOB
	33.02	25,8	0	Uitg. wisselw. ec. en cultuur
	33.03	10,0	5.500.000	Humanitaire hulp
	33.04	11,5	11.500.000	Subsidie vzw Pro Museo
	33.05	75,0	18.470.000	Int. proj. 2de millenium en 2002
	33.46	1,5	1.500.000	Europeade
	34.04	55,0	15.071.228	Uitvoering verdragen
	34.05	172,0	19.707.276	Samenw. met landen in ontw.
	34.06	5,0	0	Gemengde Commissie VL-NL
	35.02	132,3	113.209.326	subsidies aan pers. en verenigingen
	35.04	87,2	11.455.940	Akkoorden met multilat. org.
	35.21	0,4	400.000	Europees Jeugdorkest
	51.01	10,0	0	Waarborgverlening ontwikkelingsproj.
	74.01	2,5	0	Meubels, materiaal attachés
	85.10	2,0	0	Bestendige voorschotten
12.1	TOTAAL	1122,5	471.754.340	
51.4				Buitenlandse Handel
	12.21	15,3	7.000.000	Algemene uitgaven
	30.02	108,0	49.000.000	Exportsubsidies
	41.01	835,6 L	647.000.000	Dotatie Export Vlaanderen
	54.02	90,7	80.000.000	Uitrustingsgoederen
	81.01	29,0	15.000.000	Leningen exportinitiatieven
51.9				Extern econom. beleid
	12.01	5,0	1.200.000	Algemene uitgaven
	30.01	252,6	75.385.105	Fonds Midden- en Oost-Europa
	33.01	15,4	15.400.000	Bevordering Kwaliteitszorg
	41.08	253,2	187.000.000	Dienst Investeren in Vlaanderen
	61.01	50,0	0	Fonds Vlaanderen-Azië
54.1				Land- en tuinbouw
	33.02	145,7		Subsidie aan VLAM
ECONOM	TOTAAL	1800,5		

Samenvatting van de belangrijkste beleidsopties en initiatieven voor 1999

1. Vlaanderen politiek een stem geven in de wereld

1.1. Bilaterale politiek

- onderhandelen met Nederland over belangrijke infrastructuurdossiers (bv. verderzetting van de verdieping van de Westerschelde en IJzeren Rijn)
- opvolgen van de werking van de gemengde commissie van het cultureel verdrag met Nederland
- inrichting van een Vlaams Huis in Den Haag
- het sluiten van een cultureel verdrag met Frankrijk
- samenwerken met deelstaten en regio's (bv. Nordrhein-Westfalen, Catalonië, Nord-Pas-de-Calais, Beieren, Alsace, Toscane)
- opstellen van een eerste samenwerkingsprogramma ter uitvoering van het verdrag met Roemenië
- parlementaire goedkeuring van het verdrag met Slovenië
- aanknopen van verdragsonderhandelingen met Oekraïne
- intensivering van de samenwerking met Zuid-Afrika, in het bijzonder op het vlak van leefmilieu en werkgelegenheid
- opstellen van een tweede samenwerkingsprogramma ter uitvoering van het akkoord met Chili
- opstarten van samenwerking met Palestina

1.2. Europese Unie

- opvolgen van de uitbreidingsonderhandelingen
- deelnemen aan de besprekingen i.v.m. Agenda 2000 (de hervorming van het landbouwbeleid, de hervorming van het structuurbeleid, de financiering van de Europese Unie)
- voorbereiden van een nieuwe Intergoevernementele Conferentie

1.3. Multilaterale samenwerking

- oprichting van een Vlaams Unesco Fonds voor Wetenschappelijke Samenwerking
- bijdragen aan "Bethlehem 2000" van de Unesco
- samenwerking tussen Vlaanderen, de Unesco en het Hermitagemuseum in Sint-Petersburg
- opstarten van een IAO-project rond sociale economie in Chili en van een IAO-programma rond de structurering van werkgeversorganisaties in de Baltische Staten

- opstarten van het eerste werkingsjaar van de Vlaamse samenwerking met de United Nations University (Tokyo) rond het multidisciplinair opleidingsprogramma inzake bio-diversiteit
- regeling uitwerken voor de financiële bijdrage aan internationale milieu-instanties en -fondsen
- samenwerking met de Asian Europe Foundation

1.4. Internationale communicatie en promotie

- verspreiding van de knipselkrant "Focus on Flanders"
- onthaal van anderstaligen in de Vlaamse Rand en Vlaams Brabant

2. Vlaanderen economisch aan de top houden

2.1. Aantrekken van buitenlandse investeringen

- prospectie van nieuwe investeringen
- pro-actieve opvolging van de belangrijkste bestaande buitenlandse investeringen in Vlaanderen

2.2. Buitenlandse handel

- nieuwe financiële stimuli voor exportbedrijven
- "in-house" begeleiding van exporterende bedrijven
- het actieprogramma voor de exporterende bedrijven
- versterken van het buitenlands netwerk voor de exporterende bedrijven

2.3. VLAM

3. Vlaanderen als gangmaker van Europese culturele diversiteit

- deelnemen aan discussies over culturele verscheidenheid en subsidiariteit in Europa
- Vlaanderen op internationale toppodia : Keizer Kareljaar, Van Dyckjaar, deelname aan Weimar-Culturele Hoofdstad van Europa 1999, deelname aan de Biënnale van Venetië, Technoland 1999, '7 eeuwen Vlaamse kunst'

4. Een Vlaamse bijdrage tot de internationale solidariteit

- samenwerken met landen in ontwikkeling (Zuid-Afrika, Chili, China, Palestina, Cuba)
- ondersteuning van de Vlaamse dienst Verspreiding Leermiddelen Internationale Opvoeding (vzw VLIO)
- beleidsgericht onderzoek i.v.m. educatie
- financiële coöperatie
- opvolgen van de onderhandelingen over de herziening van het Verdrag van Lomé van 1989
- oprichten van een ambtelijke stuurgroep 'duurzame ontwikkeling'

5. De organisatie van het Vlaams buitenlands beleid

5.1. Het Vlaamse netwerk in het buitenland

- aanstellen van gemeenschapsattachés in Pretoria, Berlijn en Parijs
- uitbreiden van het netwerk van buitenlandse vertegenwoordigers van Export Vlaanderen
- goedkeuren van een nieuw statuut voor de personeelsleden van Export Vlaanderen en van de krachtlijnen van een statuut voor de Vlaamse economische vertegenwoordigers
- opvolgen van de aanbevelingen van de eerste Vlaamse diplomatieke dagen van juli 1998

5.2. Het buitenlands beleid in cijfers